

Nacrt

**PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU RADA,
S KONAČNIM PRIJEDLOGOM ZAKONA**

PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU RADA

I. USTAVNA OSNOVA ZA DONOŠENJE ZAKONA

Ustavna osnova za donošenje ovoga Zakona sadržana je u odredbi članka 2. stavka 4. Ustava Republike Hrvatske (Narodne novine, br. 85/10 – pročišćeni tekst i 5/14 – Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske).

II. OCJENA STANJA, OSNOVNA PITANJA KOJA SE UREĐUJU PREDLOŽENIM ZAKONOM, TE POSLJEDICE KOJE ĆE DONOŠENJEM ZAKONA PROISTEĆI

Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, br. 16/17) uređuje posredovanje pri zapošljavanju, profesionalno usmjeravanje, obrazovanje u cilju povećanja zapošljavanja radne snage, osiguranje za slučaj nezaposlenosti, aktivno djelovanje na tržištu rada s ciljem poticanja prostorne i profesionalne pokretljivosti radne snage, te novog zapošljavanja i samozapošljavanja, izvore sredstava za djelatnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: Zavod) te ustroj, upravljanje i obavljanje djelatnosti Zavoda.

U cilju pravne sigurnosti i transparentnosti, ovim se Zakonom predlaže cjelokupno područje tržišta rada urediti na jedinstven način – Zakonom o tržištu rada. Naime, novi jedinstveni zakon preuzet će sadržaj Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti i dio sadržaja Zakona o poticanju zapošljavanja (Narodne novine, br. 57/12, 120/12 i 16/17) koji također uređuje materiju tržišta rada. Naime, Zakon o poticanju zapošljavanja uređuje pravo na novčanu pomoć osobe uključene na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i osobe osigurane na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove. Kako se navedena prava ostvaruju uz uvjet korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja koje provodi Zavod, potrebno je ovim Zakonom, koji propisuje mjere aktivne politike zapošljavanja, urediti i pripadajuća prava korisnika mjera.

S obzirom da će Zakon o poticanju zapošljavanja prestati važiti, ovaj Zakon će preuzeti dio sadržaja Zakona o poticanju zapošljavanja i to odredbe koje se odnose na status i prava osobe na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa i stalnog sezonca, kao i odredbe o statusu sezonskog radnika u poljoprivredi te ugovor o sezonskom radu za obavljanje privremenih odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi. Na ovaj način izvršit će se i usklađivanje sa Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima (Narodne novine, br. 106/18) koji predviđa urediti obvezno osiguranje za sezonskog radnika u poljoprivredi. Jamči se zadržavanje prava na novčanu pomoć u istom opsegu i visini stalnom sezoncu i osobi na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

Također, Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima ukida se doprinos za zapošljavanje u cilju fiskalnog rasterećenja poslodavaca. Prema Zakonu o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti doprinos za zapošljavanje bio je izvor sredstava za djelatnosti zapošljavanja, a sredstvima ostvarenim po osnovi doprinosa za zapošljavanje upravljao je Zavod. Ukidanje doprinosa za zapošljavanje neće utjecati na visinu i opseg prava za vrijeme nezaposlenosti. Dakle, jamči se zadržavanje postojećih prava za vrijeme nezaposlenosti, bez obzira na ukidanje doprinosa za zapošljavanje. Institut osiguranja

za slučaj nezaposlenosti ostaje i nadalje, a sredstva za osiguranje će se osigurati u državnom proračunu.

S obzirom na navedeno, na odgovarajući način će se ovim Zakonom utvrditi uvjeti za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti osoba koje su prestale obavljati samostalnu djelatnost. Navedene kategorije osoba moći će ostvariti prava za vrijeme nezaposlenosti pod uvjetom da su platile doprinose za obvezna osiguranja i to: doprinos za mirovinsko osiguranje i doprinos za zdravstveno osiguranje.

Stoga će se, ovim Zakonom preuzeti sadržaj Zakona o poticanju zapošljavanja kojim se uređuje status i prava osobe uključene u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, kao i stalnog sezonca te će se ovim Zakonom urediti sljedeća prava:

- novčana naknada na temelju osiguranja za slučaj nezaposlenosti
- mirovinsko osiguranje na temelju osiguranja za slučaj nezaposlenosti
- novčana pomoć i naknada troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu
- jednokratna novčana pomoć i naknada putnih i selidbenih troškova
- novčana pomoć osobe uključene na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i
- novčana pomoć osobe osigurane na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove.

Nadalje, ovim Zakonom će se preuzeti i dio sadržaja Zakona o poticanju zapošljavanja kojim se uređuje jednostavniji i fleksibilniji način zapošljavanja sezonskih radnika na privremenim, odnosno povremenim poslovima u poljoprivredi. Stoga će ovaj Zakon na jednaki način urediti status sezonskog radnika u poljoprivredi i ugovor o sezonskom radu za obavljanje privremenih odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi.

U prvih deset mjeseci 2018. godine sveukupno je prodano 320.820 vrijednosna kupona (radnih dana) za sezonski rad u poljoprivredi. Od tog broja vraćeno je 4.353 kupona ili 1,36%, što znači da je iskorišteno 316.467 vrijednosnih kupona. U istom periodu 2017. godine sveukupno je prodano 345.755 vrijednosna kupona (radnih dana) za sezonski rad u poljoprivredi. Od tog broja vraćeno je 4.346 kupona ili 1,26%, što znači da je iskorišteno 341.409 vrijednosnih kupona.

U posljednjih nekoliko godina došlo je do pozitivnih promjena na hrvatskom tržištu rada, promatrajući rezultate i administrativnih izvora i Ankete o radnoj snazi. Registrirana zaposlenost se povećala, a registrirana nezaposlenost se značajno smanjila, slijedom čega je došlo i do smanjenja stope nezaposlenosti. Broj zaposlenih prema privremenim podacima Državnoga zavoda za statistiku povećao se s 1.388.559 u rujnu 2017. godine na 1.431.626 u istom mjesecu 2018. godine. Riječ je o povećanju broja zaposlenih za 43.067 osoba, odnosno za 3,1%. Broj registriranih nezaposlenih smanjio se sa 180.404 u listopadu 2017. godine na 141.672 u istom mjesecu 2018. godine, dakle za 38.732 osobe, odnosno za 21,5%. Rezultati Ankete o radnoj snazi Državnoga zavoda za statistiku potvrđuju postojanje višegodišnjeg pozitivnog trenda na tržištu rada. Prema posljednjim podacima Ankete, u 2. kvartalu 2018. godine Republika Hrvatska je imala 1.808.000 aktivnih stanovnika, od čega je bilo 1.671.000 zaposlenih osoba. Ukupan broj zaposlenih osoba povećao se u odnosu na isti kvartal prethodne godine za 2,3%. Stopa zaposlenosti stanovništva u dobi od 15 do 64 godine u istom se razdoblju povećala od 59,2% na 61,1%. Istodobno, stopa nezaposlenosti smanjila se s 11,0% na 7,5%, što je najniža zabilježena stopa nezaposlenosti u posljednjih deset godina.

Unatoč opisanim pozitivnim trendovima na tržištu rada, potrebno je istaknuti pojedine skupine osoba koje su ipak više pogođene problemom nezaposlenosti, kao što su dugotrajno nezaposlene osobe, te mlade osobe, osobito one bez radnog iskustva.

Krajem listopada 2018. godine u evidenciji nezaposlenih Zavoda bile su 141.672 osobe, a od toga broja 41,3% bili su dugotrajno nezaposleni odnosno nezaposleni više od 12 mjeseci. Udio veoma dugotrajno nezaposlenih odnosno nezaposlenih više od 24 mjeseca, iznosio je 30,7%. Što se tiče nezaposlenosti prema spolu, udio dugotrajno nezaposlenih u ukupnom broju nezaposlenih muškaraca (41,0%) neznatno je manji od udjela dugotrajno nezaposlenih u ukupnom broju nezaposlenih žena (41,5%). Podaci pokazuju da je dugotrajna nezaposlenost povezana s nižom razinom obrazovanja i s višom životnom dobi. Naime, najviše dugotrajno nezaposlenih ima u skupini nezaposlenih osoba bez škole i s nezavršenom osnovnom školom (64,7%) te sa završenom osnovnom školom (57,3%), a najmanji udio dugotrajno nezaposlenih je u skupinama nezaposlenih osoba sa završenim visokim obrazovanjem (viša škola, stručni studij ili prvi stupanj fakulteta 27,5%, a drugi stupanj fakulteta 26,1%). Postoje i značajne razlike u opsegu dugotrajne nezaposlenosti između dobnih skupina nezaposlenih osoba. Nizak udio dugotrajno nezaposlenih u mlađim dobnim skupinama nezaposlenih osoba očekivan je s obzirom da je riječ o osobama koje ulaze u radnu snagu nakon završetka obrazovanja. Međutim, razmjerno velika razlika u relativnom opsegu dugotrajne nezaposlenosti postoji između osoba srednje i starije dobi. Tako je, na primjer, udio dugotrajno nezaposlenih u skupini nezaposlenih osoba u dobi od 35 do 39 godina iznosio 38,9%, dok je za skupinu u dobi od 55 do 59 godina iznosio 63,0%. Riječ je o razlici od čak 24,1 postotnog boda. Potrebno je spomenuti da je obuhvat korisnika novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti znatno veći kod osoba iznad 59 godina starosti u odnosu na ostale dobne skupine. Prosječni broj korisnika novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti u prvih deset mjeseci 2018. godine bio je 29.289 osoba, što je smanjenje od 12,3% u odnosu na isto razdoblje 2017. godine. Prosječan iznos novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti isplaćene korisnicima je 2.150,60 kuna.

U 2018. godini nastavljeni su i opći pozitivni trendovi na tržištu rada za mlade osobe u dobnjoj skupini između 15 i 29 godina. Registrirana nezaposlenost, kao i anketna nezaposlenost nastavile su se smanjivati. Tako se prema podacima Ankete o radnoj snazi stopa nezaposlenosti mladih (15-24) smanjivala od 42,3% u 2015. godini preko 31,3% u 2016. do 27,4% u 2017. godini. Podaci dostupni za 2. kvartal 2018. godine pokazuju daljnji pad stope nezaposlenosti mladih koja se spustila na 21,1%. Što se tiče registrirane nezaposlenosti, krajem listopada 2018. godine broj nezaposlenih mladih osoba u dobnjoj skupini između 15 i 29 godina iznosio je 41.254, što je za 19,3% manje nego krajem istog mjeseca prethodne godine, čime je nastavljen trend opadanja registrirane nezaposlenosti mladih. Udio nezaposlenih mladih u dobi 15-29 godina u ukupnom broju registrirane nezaposlenosti u listopadu 2018. godine iznosio je 29,1%. Prema obrazovnom statusu, 65,6% registriranih nezaposlenih mladih osoba ima srednjoškolsko obrazovanje, dok 25,3% nezaposlenih mladih ima visoko obrazovanje (višu školu, stručni studij, preddiplomski sveučilišni studij, diplomski sveučilišni studij itd.). Iako ukupna razina obrazovanja u društvu raste te među nezaposlenim osobama prevladavaju osobe sa stečenim srednjoškolskim obrazovanjem koje bi trebalo biti usko povezano s tržištem rada, kvalifikacije stečene kroz strukovno obrazovanje nisu u odgovarajućoj mjeri usklađene s potrebama tržišta rada, što osobama otežava zapošljavanje. Navedeni problem najviše pogađa mlade osobe netom izašle iz sustava obrazovanja koje su zbog nedostatka radnog iskustva odnosno praktičnih znanja i vještina u težem položaju na tržištu rada.

Što se tiče potražnje na tržištu rada, poslodavci su od siječnja do listopada 2018. godine prijavili Zavodu 224.093 slobodnih radnih mjesta, što je 4,3% više u usporedbi s istim razdobljem 2017. godine. Po strukturi potreba 73,7% čine traženi radnici na određeno vrijeme, ali uočava se pozitivan pomak u potražnji radnika za rad na neodređeno vrijeme. Naime, u prvih deset mjeseci 2018. godine udio traženih radnika za rad na neodređeno vrijeme u ukupnim prijavljenim potrebama iznosi 26,3%, što je porast za 4,2 postotna boda u odnosu na isto razdoblje 2017. godine. Udio traženih radnika na neodređeno vrijeme, dakle, postupno se povećava.

Tijekom razdoblja od siječnja do listopada 2018. godine iz evidencije Zavoda zaposleno je ukupno 152.848 osoba. Od toga broja, 91,7% zaposleno je na temelju zasnivanja radnog odnosa, dok je 8,3% zaposleno na temelju drugih poslovnih aktivnosti (stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, registriranje trgovačkog društva ili obrta, rad na ugovor o djelu i dr.). Zapošljavanje iz evidencije Zavoda promatrano u apsolutnim brojevima pokazuje tendenciju smanjenja u usporedbi s prethodnim godinama. Riječ je posljedici opadanja broja nezaposlenih osoba. Stoga realniju sliku obujma evidentiranog zapošljavanja daje pokazatelj „relativni opseg zapošljavanja“ kao omjer zaposlenih iz evidencije zasnivanjem radnog odnosa i prosječnoga broja nezaposlenih u istom razdoblju. Podaci za usporediva razdoblja od siječnja do listopada pokazuju da se spomenuti omjer zapošljavanja i nezaposlenosti povećao sa 71,9% u 2016. godini na 79,6% u 2017. godini te na 90,6% u 2018. godini. Relativan se obujam zapošljavanja, dakle, značajno povećao.

Putem provedbe mjera aktivne politike zapošljavanja Zavod nastoji povećati zapošljivost osoba kojima prijete trajna nezaposlenost ili socijalna isključenost, te potaknuti poslodavce na kreiranje novih radnih mjesta, odnosno očuvanje postojećih. Broj novouključenih korisnika mjera povećao se s 21.825 u prvih deset mjeseci 2017. godine na 24.696 u istom razdoblju 2018. godine, i to unatoč značajnom padu nezaposlenosti.

Uvjetima i načinima korištenja sredstava za provođenje mjera u 2018. godini proširen je postojeći paket od 9 mjera uvođenjem dvije nove mjere za stjecanje prvog radnog iskustva. Mjerom potpora za zapošljavanje za stjecanje prvog radnog iskustva/pripravništvo, omogućeno je zapošljavanje nezaposlenih osoba bez radnog iskustva u svojoj obrazovnoj razini, bez obzira na dob čime je omogućeno korištenje ove mjere za veći broj nezaposlenih osoba za razliku od mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa koja je dostupna mladim nezaposlenim osobama. Za nezaposlene osobe starije od 30 godina koje nisu imale mogućnosti i uvjete koristiti stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa, uvedena je mjera osposobljavanja za stjecanje odgovarajućeg radnog iskustva kojom im je omogućeno polaganje stručnog ispita.

Slijedom opisanih trendova tržišta rada i karakteristika zaposlenosti i nezaposlenosti, ovim Zakonom uređuju se sljedeća pitanja:

- djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem koje uz Zavod mogu obavljati fizičke i pravne osobe u zemlji i inozemstvu, uz obvezu prijave u evidenciju ministarstva nadležnog za rad i izvještavanja o obavljanju djelatnosti
- propisuje se sustav obveznog osiguranja za slučaj nezaposlenosti radnika u radnom odnosu i osoba koje obavljaju samostalnu djelatnost
- definira se tko se smatra nezaposlenom osobom i što podrazumijeva aktivno traženje posla

- uređuje se evidencija nezaposlenih osoba i drugih tražitelja zaposlenja
- propisuju se razlozi zbog kojih se nezaposlena osoba prestaje voditi u evidenciji Zavoda
 - definiraju se aktivnosti koje obuhvaća priprema za zapošljavanje (profesionalno usmjeravanje, razvoj vještina upravljanja karijerom, podrška u definiranju i izradi profesionalnog plana i sporazuma za uključivanje na tržište rada, obrazovanje za zapošljavanje i profesionalna rehabilitacija)
 - definira se profesionalni plan traženja posla, njegov sadržaj i sporazum za uključivanje na tržište rada
 - definira se aktivna politika zapošljavanja kao skup mjera i aktivnosti iz nadležnosti Zavoda koje će se poduzimati sa ciljem unapređenja tržišta rada i smanjenja nezaposlenosti, zapošljavanja, samozapošljavanja, zadržavanja u zaposlenosti, olakšavanja zapošljavanja pojedinih skupina ili pojedinaca kroz obrazovanje te osiguravanje potrebne radne snage poslodavcima
 - definira se status osobe uključene na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa
 - uređuje se pravo na novčanu pomoć osobe uključene na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa
 - definira se status stalnog sezonca
 - uređuje se pravo na novčanu pomoć osobe osigurane na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove
 - definira se institut novčane naknade za vrijeme nezaposlenosti i uvjeti za ostvarivanje prava, kao i visina i vrijeme trajanja prava, a koja se vezuje uz prethodno ostvarenu plaću i vrijeme provedeno na radu implementacijom načela „pro rata temporis“
 - utvrđuju se uvjeti za obustavu i prestanak prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti, te mogućnost nastavka korištenja toga prava koje je prestalo ponovnim zapošljavanjem odnosno obavljanjem samostalne djelatnosti
 - uređuje se pravo na mirovinsko osiguranje
 - propisuju se uvjeti za stjecanje i visina novčane pomoći i naknade troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu
 - uređuje se pravo na jednokratnu novčanu pomoć i naknadu putnih i selidbenih troškova
 - propisuju se pravo na novčanu naknadu osoba koje su bile zaposlene u inozemstvu, a posebno članova posade broda u međunarodnoj plovidbi
 - propisuju se postupak za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti
 - definira se privremeni, odnosno povremeni sezonski posao u poljoprivredi, kao i poslodavac koji može zapošljavati na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi
 - definira se status sezonskog radnika u poljoprivredi
 - uređuje se ugovor o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi
 - propisuju se poslovi koje obavlja Zavod, sastav tijela i način upravljanja te provođenje nadzora nad njegovim radom
 - propisuju se izvor sredstava za djelatnosti zapošljavanja
 - propisuju se prekršajne odredbe.

III. OCJENA SREDSTAVA POTREBNIH ZA PROVOĐENJE ZAKONA

Za provođenje ovoga Zakona nije potrebno osigurati dodatna sredstva u državnom proračunu Republike Hrvatske.

IV. PRIJEDLOG ZA DONOŠENJE ZAKONA PO HITNOM POSTUPKU

Temelj za donošenje ovoga Zakona po hitnom postupku nalazi se u odredbi članka 204. i 206. Poslovnika Hrvatskoga sabora (Narodne novine, br. 81/13, 113/16, 69/17 i 29/18), a to su osobito opravdani razlozi, odnosno porezna reforma koja ima za cilj smanjenje poreznog opterećenja poslodavaca. Tako je predviđeno ukidanje doprinosa za zapošljavanje izmjenama i dopunama Zakona o doprinosima. Obzirom da je Zakonom o posredovanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti, doprinos za zapošljavanje predviđen izvorom sredstava za financiranje djelatnosti zapošljavanja, nužno je promijeniti način financiranja ovih djelatnosti. Radi zadržavanja postojećih prava za vrijeme nezaposlenosti, njihove visine i opsega, sredstva za financiranje će se osigurati u državnom proračunu.

Slijedom navedenog važno je donijeti ovaj Zakon po hitnom postupku kako bi se izvršila horizontalna usklađenost propisa s poreznim propisima kojima je cilj fiskalno rasterećenje poslodavaca.

KONAČNI PRIJEDLOG ZAKONA O TRŽIŠTU RADA

I. OPĆE ODREDBE

Članak 1.

(1) Ovim se Zakonom uređuje tržište rada kroz posredovanje pri zapošljavanju, profesionalno usmjeravanje, obrazovanje u cilju povećanja zapošljivosti radne snage, osiguranje za slučaj nezaposlenosti, mjere aktivne politike zapošljavanja, ostale aktivnosti u cilju poticanja prostorne i profesionalne pokretljivosti radne snage, novog zapošljavanja i samozapošljavanja, zapošljavanje na privremenim, odnosno povremenim poslovima u poljoprivredi te ustroj, upravljanje i obavljanje djelatnosti Hrvatskog zavoda za zapošljavanje (u daljnjem tekstu: Zavod).

(2) Odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju se na posredovanje pri zapošljavanju pomoraca koje je uređeno posebnim propisima, osim ako su korisnici novčane naknade sukladno ovom Zakonu.

(3) Izrazi koji se koriste u ovome Zakonu, a imaju rodno značenje odnose se jednako na muški i ženski rod.

Članak 2.

Ovim Zakonom u hrvatsko zakonodavstvo preuzimaju se sljedeće direktive Europske unije:

- Direktiva Vijeća 97/81/EZ od 15. prosinca 1997. o Okvirnom sporazumu o radu s nepunim radnim vremenom koji su sklopili UNICE, CEEP i ETUC (SL L 14, 20.01.1998.)
- Direktiva 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376/36, 12.12.2006.) i
- Direktiva 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (SL L 128/8, 30.4.2014.).

Članak 3.

Djelatnosti iz članka 1. ovoga Zakona (u daljnjem tekstu: djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem) obavljaju se za nezaposlene osobe i ostale tražitelje zaposlenja, poslodavce i druge osobe koje traže informacije i savjete o uvjetima i mogućnostima zapošljavanja i razvoja karijere.

Članak 4.

(1) Djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem obavlja Zavod u skladu s ovim Zakonom i drugim propisima.

(2) Djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, osim osiguranja za slučaj nezaposlenosti, mogu obavljati i pravne osobe kao trgovačka društva i fizičke osobe kao samostalnu djelatnost.

(3) Strana fizička i pravna osoba sa sjedištem u drugoj državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora koja u toj državi obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, može u Republici Hrvatskoj privremeno ili povremeno obavljati one poslove koje je prema propisima države u kojoj ima sjedište ovlaštena obavljati, nakon što o tome obavijesti ministarstvo nadležno za rad u pisanom ili elektroničkom obliku.

(4) Pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem uz iste mogu obavljati djelatnosti istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja, djelatnosti savjetovanja u vezi s upravljanjem te djelatnost ustupanja radnika korisnicima za privremeno obavljanje poslova prema posebnom propisu.

(5) Srednjoškolske ustanove mogu obavljati poslove posredovanja za povremeni rad svojih redovnih učenika u zemlji, a iznimno i za redovne učenike drugih srednjoškolskih ustanova sa sjedištem u istoj županiji, na temelju pisanog sporazuma koji su dužne dostaviti ministarstvu nadležnom za rad.

(6) Pravne i fizičke osobe iz stavaka 2. i 3. ovoga članka obavljaju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem za tražitelje zaposlenja bez naknade te djeluju nepristrano u odnosu na tražitelje zaposlenja i poslodavce.

(7) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka i srednjoškolske ustanove iz stavka 5. ovoga članka dužne su prije početka obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno poslova posredovanja za povremeni rad redovnih učenika upisati se u odgovarajuću evidenciju ministarstva nadležnog za rad.

(8) Prijava u evidenciju iz stavka 7. ovoga članka podnosi se ministarstvu nadležnom za rad u pisanom ili elektroničkom obliku, uz dokaz o registraciji prema posebnom propisu.

(9) O prijavi u evidenciju, ministarstvo nadležno za rad izdaje potvrdu koja sadrži broj pod kojim je pravna i fizička osoba iz stavka 2. ovoga članka i srednjoškolska ustanova iz stavka 5. ovoga članka upisana te datum upisa u evidenciju.

(10) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka i srednjoškolske ustanove iz stavka 5. ovoga članka su dužne u pravnom prometu, u poslovnim ispravama, na svakom dopisu i oglasu navesti broj pod kojim su upisane u evidenciju ministarstva nadležnog za rad.

(11) Pravne i fizičke osobe iz stavka 2. ovoga članka dužne su ministarstvu nadležnom za rad dostavljati statističke podatke o obavljanju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem.

(12) Ministar nadležan za rad će pravilnikom propisati način obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno poslova posredovanja za povremeni rad redovnih učenika te sadržaj, način i rokove dostavljanja podataka iz stavka 11. ovoga članka.

Članak 5.

(1) Kada pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona obavljaju djelatnosti posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu, dužne su ih obavljati u suradnji s nadležnim tijelima pojedinih zemalja.

(2) U postupku posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona dužne su obavijestiti osobe za koje posreduju o uvjetima života i rada, pravima i obvezama po osnovi rada i drugim bitnim elementima zakonitosti rada i radnim uvjetima.

(3) Pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona snose odgovornost prema osobama za koje su posredovale u inozemstvu za zakonitost njihovog zapošljavanja i rada sukladno zakonodavstvu zemlje u koju posreduju, te snose troškove prijevremenog povratka osobe za koju su posredovali ukoliko je isti uzrokovan nezakonitim zapošljavanjem ili radom, a odgovaraju i za eventualnu štetu koju bi osoba mogla pretrpjeti zbog pogrešnih informacija o bitnim elementima uvjeta života i rada.

(4) Pravne i fizičke osobe iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona dužne su pružiti osobama za koje su posredovale u inozemstvu svu potrebnu pomoć u ostvarivanju njihovih prava po osnovi rada nakon povratka s rada u inozemstvu.

Članak 6.

(1) Za slučaj nezaposlenosti obvezno su osigurani svi radnici u radnom odnosu i s njima, prema posebnim propisima, izjednačene osobe, kao i osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost i po toj osnovi su obvezno osigurane prema propisima o mirovinskom osiguranju.

(2) Osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost i po toj osnovi su obvezno osigurane prema propisima o mirovinskom osiguranju iz stavka 1. ovoga članka su:

1. obrtnici i trgovci pojedinci, upisani u odgovarajući registar
2. osobe koje u skladu s posebnim propisima, samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost kao što su odvjetnici, privatni zdravstveni radnici, umjetnici, novinari, odgajatelji, lektori, prevoditelji, primalje i drugi
3. vrhunski sportaši
4. osobe koje su po osnovi obavljanja samostalne djelatnosti poljoprivrede i šumarstva obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit
5. osobe koje obavljaju djelatnost za čije obavljanje nije propisano izdavanje odobrenja ili registracije, ali imaju obilježje samostalnosti, trajnosti i s namjerom stvaranja izvora dohotka ili dobiti i po osnovi obavljanja tih djelatnosti su obveznici poreza na dohodak ili poreza na dobit, kada nisu korisnici mirovine, osim korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti
6. osobe koje obavljaju domaću radinost i sporedno zanimanje, kada nisu osigurani po drugoj osnovi i nisu korisnici mirovine, osim korisnika invalidske mirovine zbog profesionalne nesposobnosti za rad i korisnika invalidske mirovine zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti
7. osobe koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost kao jedino ili glavno zanimanje, a upisane su u odgovarajući upisnik u svojstvu nositelja ili člana obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva, kada nisu osigurani po drugoj osnovi, nisu korisnici mirovine ili nisu na redovitom školovanju
8. osobe koje obavljaju poljoprivrednu djelatnost i upisane se u Upisnik poljoprivrednika, a obvezno su osigurane na osobni zahtjev
9. članovi uprave i izvršni direktori trgovačkih društava, likvidatori i upravitelji zadruga

10. hrvatski državljani zaposleni u inozemstvu kod međunarodnih organizacija i stranih poslodavca, kada nisu obvezno osigurani prema inozemnim propisima na koje se odnosi međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju i uredbe Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti

11. hrvatski državljani zaposleni na teritoriju Republike Hrvatske kod poslodavca sa sjedištem u inozemstvu, koji nemaju registriranu podružnicu u Republici Hrvatskoj, kada nisu obvezno osigurani prema inozemnim propisima na koje se odnosi međunarodni ugovor o socijalnom osiguranju ili kada nisu obvezno osigurani prema uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti i

12. roditelj njegovatelj, njegovatelj djeteta s teškoćama u razvoju i njegovatelj osobe s invaliditetom.

(3) Osiguranje za osobe iz stavka 1. ovoga članka provodi se na načelu solidarnosti.

Članak 7.

Prava koja se ostvaruju na temelju ovoga Zakona su:

1. novčana naknada na temelju osiguranja za slučaj nezaposlenosti
2. mirovinsko osiguranje na temelju osiguranja za slučaj nezaposlenosti
3. novčana pomoć i naknada troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu
4. jednokratna novčana pomoć i naknada putnih i selidbenih troškova
5. novčana pomoć osobe uključene na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i
6. novčana pomoć osobe osigurane na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove.

Članak 8.

Državljeni država članica Europske unije, Europskoga gospodarskog prostora i državljani Švicarske Konfederacije i članovi njihovih obitelji u pravima i dužnostima utvrđenim ovim Zakonom izjednačeni su s hrvatskim državljanima.

II. EVIDENCIJA NEZAPOSLENIH OSOBA I OSTALIH TRAŽITELJA ZAPOSLENJA

Članak 9.

Evidenciju nezaposlenih osoba vodi Zavod na osnovi prijave nezaposlene osobe.

Članak 10.

(1) Nezaposlenom osobom u smislu ovoga Zakona smatra se osoba sposobna ili djelomično sposobna za rad, u dobi od 15 do 65 godina koja nije u radnom odnosu, odnosno koja ne obavlja samostalnu djelatnost, aktivno traži posao i raspoloživa je za rad te ako:

1. ne ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ne ostvari mjesečni primitak, odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg

registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini

2. nema registrirano trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu, odnosno nema više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi

3. nije član zadruge ili upravitelj zadruge

4. nije predsjednik, član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva ili likvidator

5. nema registrirani obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva

6. ne obavlja domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu

7. nije osigurana kao poljoprivrednik po propisima o mirovinskom osiguranju

8. nije zaposlena prema posebnim propisima

9. nije korisnik mirovine, osim korisnika mirovine koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad odnosno korisnika mirovine koji ostvari pravo na invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti i korisnika obiteljske mirovine kojemu se ta mirovina ne isplaćuje

10. ne ispunjava uvjete za starosnu mirovinu

11. nije osigurana na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove

12. nije uključena u program socijalnog uključivanja na temelju nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju o privremenoj nezapošljivosti ili

13. nije redoviti učenik ili student.

(2) O podacima iz stavka 1. točaka 1. do 13. ovoga članka nezaposlena osoba potpisuje izjavu prilikom prijave u evidenciju nezaposlenih osoba.

Članak 11.

(1) Smatra se da nezaposlena osoba aktivno traži posao ako:

- provodi aktivnosti radi utvrđivanja profesionalnog plana traženja posla, odnosno sporazuma za uključivanje na tržište rada iz članka 24. ovoga Zakona

- se pridržava aktivnosti utvrđenih profesionalnim planom, odnosno sporazumom za uključivanje na tržište rada iz članka 24. ovoga Zakona i

- podnosi molbe poslodavcima ili daje oglase i javlja se na oglase i natječaje.

(2) Smatra se da je nezaposlena osoba raspoloživa za rad ako se odaziva na svaki poziv Zavoda radi pripreme za zapošljavanje i zaposlenja.

(3) Ministar nadležan za rad utvrdit će pravilnikom način provođenja aktivnosti iz stavaka 1. i 2. ovoga članka.

Članak 12.

Nezaposlena osoba prijavljuje se i evidentira u Zavodu prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta.

Članak 13.

Zavodu se, radi savjetovanja i informiranja s ciljem razvoja upravljanja karijerom i posredovanja, mogu prijaviti i ostali tražitelji zaposlenja koji se ne smatraju nezaposlenim osobama iz članka 10. ovoga Zakona.

Članak 14.

(1) Zavodu se može prijaviti azilant i stranac pod supsidijarnom, odnosno privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj, kao i članovi njegove obitelji, koji su u pravima i dužnostima utvrđenim ovim Zakonom izjednačeni s hrvatskim državljanima.

(2) Iznimno se Zavodu može prijaviti i tražitelj međunarodne zaštite i članovi njegove obitelji ako ministarstvo nadležno za unutarnje poslove nije donijelo odluku o zahtjevu za međunarodnu zaštitu u zakonom propisanom roku, a tražitelj svojim postupanjem nije utjecao na razloge nedonošenja odluke.

(3) Osobe iz stavaka 1. i 2. ovoga članka prijavljuju se i evidentiraju u Zavodu prema mjestu boravka, odnosno adresi stanovanja.

(4) Osobe iz stavka 1. ovoga članka prestaju se voditi u evidenciji Zavoda po prestanku azila, supsidijarne, odnosno privremene zaštite, ukoliko prije toga ne nastupe drugi razlozi za prestanak vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba.

(5) Osoba iz stavka 2. ovoga članka prestaje se voditi u evidenciji Zavoda kada ministarstvo nadležno za unutarnje poslove odbije zahtjev za međunarodnu zaštitu, ukoliko prije toga ne nastupe drugi razlozi za prestanak vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba.

(6) Zavodu se može prijaviti državljanin treće zemlje koji može raditi u Republici Hrvatskoj bez dozvole za boravak i rad sukladno posebnim propisima, a koji ispunjava uvjete iz članka 10. ovoga Zakona.

Članak 15.

(1) Zavodu se, radi ostvarivanja prava na novčanu naknadu iz članka 7. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, može prijaviti nezaposlena osoba stranac kojem je prestao radni odnos u Republici Hrvatskoj bez njegove krivnje ili pristanka ako ima odobren privremeni boravak u Republici Hrvatskoj.

(2) Nezaposlena osoba stranac iz stavka 1. ovoga članka prijavljuje se prema mjestu odobrenoga privremenog boravka.

(3) Po iskorištenosti novčane naknade iz članka 7. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, odnosno po isteku privremenog boravka osoba iz stavka 1. ovoga članka prestaje se voditi u evidenciji Zavoda.

Članak 16.

Podatke o nezaposlenim osobama i ostalim tražiteljima zaposlenja vodi Zavod na propisanim obrascima i u elektroničkom obliku.

Članak 17.

(1) Zavod prestaje voditi osobu kao nezaposlenu u evidenciji, ako ta osoba:

1. zasnjuje radni odnos

2. ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesečni primitak, odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini

3. obavlja posao bez potvrde, ugovora, odnosno rješenja na temelju kojeg radi
4. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu, odnosno stekne više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
5. postane član zadruge ili upravitelj zadruge
6. postane predsjednik uprave, član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva ili likvidator
7. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
8. obavlja domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
9. postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju
10. zaposli se prema posebnim propisima
11. ispunjuje uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje ili ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti
12. uključi se u program socijalnog uključivanja na temelju nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju o privremenoj nezapošljivosti
13. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju
14. obavlja stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa
15. ostvari prava na roditeljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada odnosno roditeljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu
16. postane redoviti učenik ili student
17. nastupi na dragovoljno vojno osposobljavanje ili se uključi u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac
18. bude pritvorena ili joj bude određen istražni zatvor
19. nastupi na izdržavanje kazne zatvora
20. navršiti 65 godina života
21. odbije se uključiti u obrazovni program ili ga bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi obrazovni program koji je sukladan njezinim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima organizirao odnosno troškove snosi Zavod u cilju povećanja njezine mogućnosti zapošljavanja
22. ne ispunjava uvjete o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad te ne obavlja aktivnosti u dinamici utvrđenoj u profesionalnom planu
23. postane osiguranik produženog mirovinskog osiguranja na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove
24. se odjavi s evidencije ili
25. u potpisanoj izjavi iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona navede neistinite podatke.

(2) Zavod prestaje voditi osobu kao nezaposlenu u evidenciji ako ta osoba ne prihvati ponuđena zaposlenja u okviru stečene razine kvalifikacije i radnog iskustva do utvrđivanja profesionalnog plana iz članka 24. ovoga Zakona, a nakon toga ponuđena zaposlenja iz utvrđenoga profesionalnog plana i sporazuma za uključivanje na tržište rada ili ako svojim postupanjem uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca, osim ako odbije zaposlenje iz razloga što poslodavac redovito ne ispunjava obveze prema radnicima:

1. u mjestu prebivališta ili boravišta
2. izvan mjesta prebivališta ili boravišta udaljenom do 50 km od mjesta rada, pod uvjetom da poslodavac snosi troškove putovanja sredstvima javnog prijevoza ili organizira prijevoz na posao i s posla ili
3. izvan mjesta prebivališta ili boravišta bez obzira na udaljenost od mjesta rada, pod uvjetom da je osiguran odgovarajući smještaj.

(3) Odredbe stavka 2. točke 3. ovoga članka ne odnose se na trudnicu, jednog od roditelja s djetetom do osme godine života, jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju prema posebnom propisu ako je drugi roditelj zaposlen, jednog od roditelja s troje i više malodobne djece ako je drugi roditelj zaposlen, roditelja koji samostalno skrbi o djetetu do 15 godine života, osim ako dađe pisanu izjavu da prihvaća posao.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka Zavod će nezaposlenu osobu koja se vodi u evidenciji Zavoda duže od 12 mjeseci, prestati voditi kao nezaposlenu ako ta osoba ne prihvati ponuđeno zaposlenje koje odgovara njenim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima.

(5) Ministar nadležan za rad pravilnikom će propisati što se smatra odgovarajućim smještajem u smislu stavka 2. točke 3. ovoga članka.

Članak 18.

Zavod prestaje voditi ostalog tražitelja zaposlenja u evidenciji, ako se ta osoba:

1. ne javi Zavodu u roku od 6 mjeseci od zadnje prijave ili
2. odjavi s evidencije.

Članak 19.

(1) Osobe koje je Zavod prestao voditi u evidenciji kao nezaposlene osobe mogu se ponovno, nakon isteka određenog roka od dana prestanka vođenja u evidenciji, prijaviti u evidenciju kao nezaposlene osobe, i to:

1. osobe iz članka 17. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona, nakon proteka onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka, odnosno dohotka s iznosom prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
2. osobe iz članka 17. stavka 1. točaka 3. i 21. ovoga Zakona i osobe iz članka 17. stavaka 2. i 4. ovoga Zakona, nakon 6 mjeseci i
3. osobe iz članka 17. stavka 1. točke 22. ovoga Zakona, nakon 3 mjeseca.

(2) Osobe iz stavka 1. točke 1. ovoga članka vode se, uz njihovu suglasnost, u evidenciji Zavoda kao ostali tražitelji zaposlenja, po dobivanju obavijesti od nadležnog tijela o ostvarenom primitku, odnosno dohotku.

(3) Osobe koje je Zavod prestao voditi u evidenciji kao nezaposlene osobe, na temelju članka 17. stavka 1. točaka 1., 4., 5., 6., 7., 8., 9., 10., 12., 14., 15., 16., 17., 18., 19., 23. i 24. ovoga Zakona, mogu se ponovno prijaviti u evidenciju Zavoda kao nezaposlene osobe po prestanku okolnosti koje su dovele do prestanka vođenja u evidenciji.

(4) Osoba koja je dala neistinite podatke u izjavi iz članka 10. stavka 2. ovoga Zakona ne može se prijaviti u evidenciju Zavoda kao nezaposlena osoba u roku od 6 mjeseci od dana saznanja za neistinite podatke.

Članak 20.

Ministar nadležan za rad propisat će pravilnikom način prijavljivanja i vođenje evidencija za nezaposlene osobe, ostale tražitelje zaposlenja i druge osobe koje koriste usluge Zavoda za koje ovim Zakonom nije drukčije određeno.

III. PRIPREMA ZA ZAPOŠLJAVANJE I POSREDOVANJE PRI ZAPOŠLJAVANJU

1. Priprema za zapošljavanje

Članak 21.

Priprema za zapošljavanje uključuje:

1. profesionalno usmjeravanje
2. razvoj vještina upravljanja karijerom
3. podršku u definiranju i izradi profesionalnog plana i sporazuma za uključivanje na tržište rada
4. obrazovanje za zapošljavanje i
5. profesionalnu rehabilitaciju.

Članak 22.

(1) Profesionalno usmjeravanje jest skup različitih stručnih postupaka kojima se identificiraju mogućnosti, interesi i kompetencije korisnika, kako bi donijeli odluke o obrazovanju i zapošljavanju te upravljali vlastitim profesionalnim razvojem.

(2) Profesionalno usmjeravanje uključuje informiranje, savjetovanje, procjenu kompetencija i praćenje profesionalnog razvoja osoba iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Usluge profesionalnog usmjeravanja pružaju se nezaposlenim osobama i ostalim tražiteljima zaposlenja, učenicima i studentima.

Članak 23.

(1) Razvoj vještina upravljanja karijerom podrazumijeva stjecanje znanja i vještina potrebnih za povećanje zapošljivosti i unapređenje profesionalnog razvoja pojedinca.

(2) Razvoj vještina upravljanja karijerom uključuje informiranje, savjetovanje i samoprocjenu nezaposlene osobe i ostalih tražitelja zaposlenja radi mogućnosti pronalaženja posla i planiranja karijere.

Članak 24.

(1) Zavod u suradnji s nezaposlenom osobom utvrđuje profesionalni plan nezaposlene osobe radi pripreme za zapošljavanje i traženja posla u roku od 60 dana od dana prijave nezaposlene

osobe Zavodu te sporazum za uključivanje na tržište rada ukoliko se osoba ne zaposli u roku od 12 mjeseci od dana prijave u evidenciju nezaposlenih.

(2) Profesionalni plan i sporazum za uključivanje na tržište rada iz stavka 1. ovoga članka usklađuje se s programima iz članka 25. i 35. ovoga Zakona, ovisno o promjenama vezanim uz osobu za koju se plan utvrđuje.

(3) Profesionalni plan i sporazum za uključivanje na tržište rada iz stavka 1. ovoga članka sadrži popis poslova i zanimanja koje nezaposlena osoba može obavljati prema njezinim utvrđenim stručnim, radnim i osobnim mogućnostima te popis aktivnosti koje će nezaposlena osoba provoditi u suradnji sa Zavodom, a u cilju zapošljavanja unutar utvrđenih rokova izvršenja.

Članak 25.

(1) Obrazovanje za zapošljavanje obuhvaća aktivnosti pripreme i profesionalnog odabira te profesionalne selekcije, upućivanja kandidata u obrazovne programe, kao i vrednovanje stečenih kompetencija, praćenje učinkovitosti programa obrazovanja te njihovo financiranje i sufinanciranje.

(2) Obrazovni programi namijenjeni su povećanju zapošljivosti i odnose se na programe obrazovanja odraslih:

1. program obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja temeljnih vještina i

2. program obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije koji obuhvaća osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje.

(3) Osoba može biti uključena u obrazovanje za zapošljavanje ako je obrazovni program usklađen s aktualnim i predviđenim potrebama tržišta rada, procijenjenim kompetencijama osobe i profesionalnim uvjetima te kriterijima iz stavka 5. ovoga članka.

(4) O rezultatima vrednovanja stečenih kompetencija i učinkovitosti obrazovnih programa, Zavod će obavijestiti središnje tijelo državne uprave nadležno za izdavanje rješenja o odobrenju izvođenja programa obrazovanja odraslih.

(5) Kriterije vrednovanja stečenih kompetencija i učinkovitosti obrazovnih programa, utvrđuje odlukom ministar nadležan za rad.

Članak 26.

(1) Profesionalna rehabilitacija omogućuje nezaposlenim osobama s invaliditetom, utvrđenim prema posebnim propisima, stjecanje znanja i vještina potrebnih za zapošljavanje, odnosno zadržavanje zaposlenja.

(2) U svrhu pripreme za zapošljavanje nezaposlenih osoba s invaliditetom Zavod može osobu uputiti na postupke profesionalne rehabilitacije:

1. utvrđivanje preostalih radnih i općih sposobnosti

2. radno osposobljavanje, obrazovanje i programe održavanja i usavršavanja radnih i radno-socijalnih vještina i sposobnosti u razdoblju do zapošljavanja

3. pojedinačne i skupne programe unapređenja radno-socijalne uključenosti u zajednicu i

4. druge postupke prema posebnim propisima.

2. Posredovanje pri zapošljavanju

Članak 27.

(1) Posredovanje pri zapošljavanju je skup aktivnosti koji obuhvaća stručni odabir i profesionalnu selekciju nezaposlenih osoba i ostalih tražitelja zaposlenja iz evidencije Zavoda, prema njihovim osobnim i profesionalnim sposobnostima te utvrđenim zahtjevima poslodavaca.

(2) Posredovanje pri zapošljavanju obuhvaća stručni odabir nezaposlenih i drugih osoba čije stručne i druge radne sposobnosti najbolje odgovaraju zahtjevima poslodavca.

(3) Stručni odabir obuhvaća odgovarajuće metode i tehnike koje uzimaju u obzir zahtjeve i uvjete određenog posla, potrebna znanja, vještine, iskustvo i sposobnosti osoba za koje se posreduje, te njihove osobne uvjete.

(4) Stručni odabir može uključivati i upućivanje nezaposlenih i drugih osoba na ispitivanje njihovih psihofizičkih sposobnosti, sklonosti i zdravstvenog stanja.

(5) Profesionalna selekcija jest stručni postupak odabira nezaposlene osobe za određeno radno mjesto odnosno za obrazovanje u kojemu se odabiru oni koji najbolje udovoljavaju postavljenim zahtjevima.

(6) Profesionalna selekcija može uključivati ispitivanje sposobnosti, karakteristika osobnosti, interesa, motivacije, a po potrebi zdravstvenog stanja i specifičnih znanja.

Članak 28.

U posredovanju pri zapošljavanju Zavod djeluje nepristrano u odnosu na nezaposlene osobe i poslodavce.

Članak 29.

(1) Posredovanje pri zapošljavanju Zavod obavlja bez naknade.

(2) Troškove nastale na temelju posebnih zahtjeva poslodavca i troškove posredovanja u inozemstvu Zavodu nadoknađuje poslodavac.

Članak 30.

Poslove posredovanja pri zapošljavanju Zavod obavlja na osnovi evidencije nezaposlenih i ostalih tražitelja zaposlenja te na osnovi procjene potrebnih znanja, vještina i sposobnosti za rad na određenim poslovima u neposrednoj suradnji s poslodavcem.

Članak 31.

(1) Poslove međunarodnog posredovanja pri zapošljavanju Zavod obavlja u suradnji s nadležnim tijelima pojedinih zemalja.

(2) U postupku posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu Zavod će izvješćivati radnike o uvjetima života i rada, pravima iz rada i posebnim obvezama te im pružati pomoć u ostvarivanju prava po osnovi rada nakon povratka s rada u inozemstvu.

(3) Posredovanje pri zapošljavanju, savjetovanje i pružanje informacija vezanih uz radnu mobilnost na jedinstvenom tržištu Europske unije, Europskog gospodarskog prostora i Švicarske Konfederacije, Zavod obavlja putem mreže EURES.

Članak 32.

(1) Poslodavac može potrebu za radnikom dostaviti Zavodu osobno, poštom, elektroničkim putem ili na drugi način.

(2) Poslodavac će prijavu potrebe za radnikom iz stavka 1. ovoga članka dostaviti Zavodu na za to propisanom obrascu ako je zakonom propisana obveza popunjavanja slobodnoga radnog mjesta putem javnog natječaja i oglasa.

(3) U dogovoru s poslodavcem Zavod će potrebu za radnikom objaviti u svojim sredstvima informiranja.

Članak 33.

Zavod će u roku od tri radna dana od dana primitka potrebe za radnikom izvijestiti poslodavca o mjerama koje Zavod može poduzeti ili poduzima radi traženja potrebnih radnika.

IV. AKTIVNA POLITIKA ZAPOŠLJAVANJA

1. Mjere aktivne politike zapošljavanja

Članak 34.

Vlada Republike Hrvatske donosi strateške planove i programe koji obuhvaćaju i mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Zavoda.

Članak 35.

Mjere aktivne politike zapošljavanja iz članka 34. ovoga Zakona provode se na temelju programa koje donosi Zavod, a obuhvaćaju osobito:

1. programe poticanja zapošljavanja mladih nezaposlenih osoba za stjecanje radnog iskustva i povećanje razine zapošljivosti
2. programe poticanja zapošljavanja dugotrajno nezaposlenih i drugih skupina teže zapošljivih nezaposlenih osoba
3. programe samozapošljavanja nezaposlenih osoba i programe održivosti poslovnih subjekata koji su koristili potporu za samozapošljavanje

4. programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja temeljnih vještina te programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije, koji obuhvaćaju osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje radnika s ciljem sprečavanja gubitka radnog mjesta u uvjetima uvođenja novih proizvodnih programa

5. programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja temeljnih vještina te programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije, koji obuhvaćaju osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje radi podizanja zapošljivosti i prilagodljivosti radnika

6. zapošljavanje nezaposlenih osoba u javnim radovima, a koji se odnose na programe humanitarnih, edukativnih, socijalnih, ekoloških, komunalnih, infrastrukturnih sadržaja, očuvanja kulturnih i povijesnih spomenika i drugih djelatnosti

7. programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje skupova ishoda učenja, uključujući skupove ishoda učenja temeljnih vještina te programe obrazovanja za stjecanje i vrednovanje cjelovite i djelomične kvalifikacije, koji obuhvaćaju osposobljavanje, usavršavanje i specijalističko usavršavanje nezaposlenih osoba

8. programe stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa i

9. programe očuvanja radnih mjesta koji obuhvaćaju stalne sezonce, zadržavanje u zaposlenosti osoba kojima prijeti gubitak radnog mjesta zbog pada poslovne aktivnosti poslodavca i zadržavanja u zaposlenosti osoba kojima prijeti gubitak radnog mjesta koji imaju neki od faktora otežanog zapošljavanja.

Članak 36.

(1) Mjere aktivne politike zapošljavanja koje provodi Zavod, te uvjete i način korištenja sredstava za provođenje tih mjera godišnje donosi Upravno vijeće Zavoda.

(2) Posebni uvjeti i način korištenja sredstava utvrđuju se ugovorom između Zavoda i korisnika sredstava.

(3) Dodjeljivanje potpora za zapošljavanje i obrazovanje u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja nije upravna stvar.

2. Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa

Članak 37.

(1) Stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa je mjera aktivne politike zapošljavanja s ciljem jačanja zapošljivosti i stjecanja znanja i vještina potrebnih za rad, neovisno o tome je li stručni ispit ili radno iskustvo, zakonom ili drugim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja.

(2) Korištenje mjere iz stavka 1. ovoga članka Zavod može odobriti nezaposlenoj osobi do navršениh 30 godina života koja se u evidenciji nezaposlenih osoba vodi najmanje 30 dana kao nezaposlena osoba i koja nema:

1. odgovarajuće radno iskustvo u stečenoj kvalifikaciji na srednjoškolskoj razini i razini visokog obrazovanja i

2. više od 12 mjeseci staža u stečenoj kvalifikaciji, odnosno evidentiranog staža ostvarenog po toj osnovi kod tuzemnog ili inozemnog nositelja obveznog mirovinskog osiguranja, bez obzira na razdoblje ukupno evidentiranog staža u mirovinskom osiguranju.

Članak 38.

(1) Poslodavac može, neovisno o tome je li stručni ispit ili radno iskustvo, zakonom ili drugim propisom utvrđeno kao uvjet za obavljanje poslova radnog mjesta određenog zanimanja, s nezaposlenom osobom iz članka 37. stavka 2. ovoga Zakona, korištenjem mjere aktivne politike zapošljavanja, sklopiti pisani ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka može se sklopiti u trajanju do:

1. 12 mjeseci za osobe koje su završile trogodišnje i četverogodišnje srednje obrazovanje, preddiplomski, diplomski ili integrirani preddiplomski i diplomski sveučilišni studij, odnosno preddiplomski ili specijalistički diplomski stručni studij ili

2. 24 mjeseca za osobe koje su završile trogodišnje srednje obrazovanje u programima obrazovanja za vezane obrte, odnosno za osobe sa stručnim kvalifikacijama za koje je obavljanje poslova uvjetovano članstvom u strukovnim udrugama osnovanim sukladno posebnom propisu.

(3) Ako je ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa sklopljen s nezaposlenom osobom iz stavka 2. točke 2. ovoga članka koja nema evidentirani staž u mirovinskom osiguranju niti je staž mirovinskog osiguranja ostvarila kod inozemnog nositelja osiguranja, poslodavac će tijekom ukupnog trajanja stručnog osposobljavanja, za tu osobu biti oslobođen od obveze doprinosa na osnovicu i obveze obračuna i uplate doprinosa na osnovicu za zdravstveno osiguranje.

(4) Ako poslodavac tijekom trajanja ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, osobi koja se stručno osposobljava za rad isplati primitak podložan obvezi poreza na dohodak, dužan je obračunati i uplatiti poreze i doprinose za obvezna osiguranja prema posebnim propisima.

Članak 39.

(1) Poslodavac može sklopiti ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ako mu Zavod odobri korištenje mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

(2) Korištenje mjere iz stavka 1. ovoga članka Zavod će odobriti na način i u postupku koji je utvrđen uvjetima i načinom korištenja sredstava za provođenje mjere aktivne politike zapošljavanja, te će nadzirati njezinu provedbu.

(3) Na nezaposlenu osobu iz članka 37. stavka 2. ovoga Zakona koja odbije sklopiti ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o prestanku vođenja nezaposlene osobe u evidenciji nezaposlenih, o obustavi ili prestanku prava za vrijeme nezaposlenosti.

Članak 40.

(1) Ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa mora biti sklopljen u pisanom obliku, a na osobu koja sklopi takav ugovor na odgovarajući se način primjenjuju propisi koji uređuju zaštitu zdravlja i sigurnost na radu i opći propis koji uređuje radne odnose, osim odredbi o sklapanju ugovora o radu, plaći i naknadi plaće te prestanku ugovora o radu.

(2) Osobi koja ima sklopljen ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne može se naložiti prekovremeni rad, osim u slučaju ako poslodavcu dostavi pisanu izjavu o dobrovoljnom pristanku na takav rad.

(3) Osoba koja se stručno osposobljava za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne može obavljati poslove u razdoblju između 22 sata uvečer i 6 sati ujutro te nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi.

Članak 41.

(1) Nezaposlena osoba koju je Zavod uključio u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa ima pravo na:

1. novčanu pomoć u visini minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja, za dane provedene na stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa i

2. naknadu troška polaganja stručnog ili majstorskog ispita.

(2) Zahtjev za novčanu pomoć iz stavka 1. točke 1. ovoga članka nezaposlena osoba može podnijeti Zavodu u roku od 30 dana od dana stjecanja statusa osiguranika mirovinskog osiguranja s osnove stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa.

(3) Zahtjev za naknadu troška polaganja stručnog ili majstorskog ispita iz stavka 1. točke 2. ovoga članka nezaposlena osoba može podnijeti Zavodu u roku od 30 dana od dana uplate troška polaganja, ako je ta obveza propisana posebnim propisom.

(4) O zahtjevu iz stavaka 2. i 3. ovoga članka odlučuje u prvom stupnju regionalna, odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem.

(5) O žalbi protiv rješenja iz stavka 4. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

(6) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 42.

Pravo na novčanu pomoć i naknadu troška polaganja stručnog ili majstorskog ispita iz članka 41. stavka 1. ovoga Zakona prestaje nezaposlenoj osobi ako:

1. zasnjuje radni odnos
2. prekine stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa
3. obavlja posao bez potvrde, ugovora, odnosno rješenja na temelju kojeg radi
4. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi

5. postane član zadruge ili upravitelj zadruge
6. postane predsjednik, član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva ili likvidator
7. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
8. započne obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
9. postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju
10. se zaposli prema posebnim propisima
11. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad, odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju
12. ostvari pravo na roditeljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada, odnosno roditeljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnim propisima ili
13. nastupi na izdržavanje kazne zatvora duže od tri mjeseca.

3. *Stalni sezonac*

Članak 43.

- (1) Stalni sezonac je osoba osigurana na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove, osoba koja je provela na radu najmanje šest mjeseci kod istog poslodavca u kontinuitetu i koja će kod tog poslodavca raditi najmanje jednu sezonu (u daljnjem tekstu: stalni sezonac).
- (2) Stalni sezonac iz stavka 1. ovoga članka ima pravo na novčanu pomoć najduže za razdoblje od šest mjeseci produženog mirovinskog osiguranja.
- (3) Pravo na novčanu pomoć ima stalni sezonac kojem Zavod odobri i sufinancira troškove produženog mirovinskog osiguranja sukladno uvjetima i načinu korištenja mjera aktivne politike zapošljavanja.
- (4) Zahtjev za novčanu pomoć iz stavka 2. ovoga članka stalni sezonac može podnijeti Zavodu u roku od 30 dana od dana stjecanja statusa osiguranika produženog mirovinskog osiguranja.
- (5) O zahtjevu za novčanu pomoć iz stavka 4. ovoga članka odlučuje u prvom stupnju regionalna, odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem.
- (6) O žalbi protiv rješenja iz stavka 5. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.
- (7) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (8) Pravo na novčanu pomoć iz stavka 2. ovoga članka stalnom sezoncu pripada od prvoga dana stjecanja statusa osiguranika produženog mirovinskog osiguranja.
- (9) Vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove za koje je stalni sezonac ostvario pravo na novčanu pomoć iz stavka 2. ovoga članka, ne uračunava se u vrijeme provedeno na radu za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti.

Članak 44.

(1) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane pomoći iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona čini prosjek bruto plaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa.

(2) Novčana pomoć za prvih 90 dana korištenja iznosi 60%, a za preostalo vrijeme korištenja 30% od osnove utvrđene stavkom 1. ovoga članka.

(3) Najviši iznos novčane pomoći iz stavka 1. ovoga članka za prvih 90 dana korištenja ne može biti viši od 70%, a za preostalo vrijeme korištenja ne može biti viši od 35% iznosa prosječne neto plaće isplaćene po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske u prethodnoj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku.

(4) Najniži iznos novčane pomoći iz stavka 1. ovoga članka ne može biti niži od 50% iznosa minimalne plaće, umanjene za doprinose za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom.

Članak 45.

(1) Pravo na novčanu pomoć iz članka 43. stavka 2. ovoga Zakona prestaje ako korisnik:

1. ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesečni primitak, odnosno dohodak od druge samostalne djelatnosti prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobiven od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini

2. nastupi na dragovoljno vojno osposobljavanje ili se uključi u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac

3. nastupi na izdržavanje kazne zatvora

4. bude pritvoren ili mu bude određen istražni zatvor

5. ostvari pravo na roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada, odnosno roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu

6. zasnuje radni odnos

7. obavlja posao bez potvrde, ugovora, odnosno rješenja na temelju kojeg radi

8. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi

9. postane član zadruga ili upravitelj zadruga

10. postane predsjednik, član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva ili likvidator

11. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva

12. započne obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu

13. postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju

14. zaposli se prema posebnim propisima

15. ispuni uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja mu se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad, odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći, odnosno

invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći

16. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad, odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju

17. ostvari naknadu po posebnim propisima u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći ili

18. navršši 65 godina života.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. točke 6. ovoga članka, pravo na novčanu pomoć se obustavlja, ako poslodavac tijekom korištenja produženog mirovinskog osiguranja zaposli stalnog sezonca na poslovima koje je obavljao u sezoni ili drugim srodnim poslovima, u najdužem trajanju do 30 dana, a koje ne mora biti u neprekinutom trajanju.

(3) Stalnom sezoncu iz stavka 2. ovoga članka nastavlja se isplaćivanje novčane pomoći za ostatak razdoblja do kojeg je priznato pravo na ovu pomoć pod uvjetom da se prijavi Zavodu u roku od osam dana po prestanku radnog odnosa i podnese zahtjev za nastavak isplate novčane pomoći.

V. PRAVA ZA VRIJEME NEZAPOSLENOSTI

1. Novčana naknada

Članak 46.

(1) Pravo na novčanu naknadu stječe nezaposlena osoba koja u trenutku prestanka radnog odnosa, odnosno prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, ima najmanje devet mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca.

(2) Kao vrijeme provedeno na radu iz stavka 1. ovoga članka smatra se:

1. vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad, odnosno na roditeljskom, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka radnog odnosa, odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima i

2. vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da su uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja i vrijeme u kojem je mirovala obveza doprinosa prema propisu koji uređuje doprinose za obveza osiguranja.

(3) Prestanak obavljanja samostalne djelatnosti iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju uvida u odgovarajući registar iz kojega mora biti brisana osoba koja je obavljala samostalnu djelatnost.

Članak 47.

(1) Pravo na novčanu naknadu stječe nezaposlena osoba:

1. kojoj je prestao radni odnos, ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno roditeljskog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka radnog odnosa ili

2. koja je prestala obavljati samostalnu djelatnost, ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 30 dana od dana prestanka obavljanja samostalne djelatnosti, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno roditeljskog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.

(2) Nezaposlena osoba koja iz opravdanog razloga propusti rok za prijavu iz stavka 1. ovoga članka, može se prijaviti i podnijeti zahtjev Zavodu u roku od osam dana od dana prestanka razloga koji je prouzročio propuštanje roka, a najkasnije 60 dana od propuštanja roka iz stavka 1. ovoga članka.

(3) Iznimno od stavaka 1. i 2. ovoga članka nezaposlena osoba kojoj je radni odnos prestao na temelju odluke nadležnog suda stječe pravo na novčanu naknadu ako se prijavi Zavodu i podnese zahtjev u roku od 60 dana od dana pravomoćnosti iste.

Članak 48.

(1) Pravo na novčanu naknadu nema nezaposlena osoba kojoj je radni odnos prestao:

1. zbog toga što je otkazala radni odnos odnosno službu, osim u slučaju izvanrednog otkaza ugovora o radu uzrokovanog ponašanjem poslodavca

2. pisanim sporazumom o prestanku radnog odnosa odnosno službe

3. sudskom nagodbom kojom je utvrđen prestanak radnog odnosa

4. zbog toga što nije zadovoljila na probnom radu ili nije zadovoljila tijekom pripravničkog, odnosno vježbeničkog staža, odnosno nije u propisanom roku položila stručni ispit koji je posebnim propisom utvrđen kao uvjet za nastavak rada

5. redovnim otkazom uvjetovanim skrivljenim ponašanjem radnika ili izvanrednim otkazom zbog teške povrede radne obveze odnosno službene dužnosti ili prestankom službe po sili zakona iz razloga uvjetovanih ponašanjem službenika ili

6. zbog izdržavanja kazne zatvora duže od tri mjeseca.

(2) Pravo na novčanu naknadu ne stječe nezaposlena osoba prema članku 46. stavku 1. ovoga Zakona kojoj bi to pravo pripadalo po prestanku radnog odnosa odnosno službe, ako je taj radni odnos trajao kraće od tri mjeseca, a prethodni radni odnos odnosno služba prestao na način utvrđen stavkom 1. ovoga članka odnosno ako prethodna samostalna djelatnost nije prestala iz razloga navedenih u članku 50. stavku 2. ovoga Zakona.

(3) Pravo na novčanu naknadu ne stječe nezaposlena osoba prema članku 46. stavku 1. ovoga Zakona kojoj bi to pravo pripadalo po prestanku obavljanja samostalne djelatnosti, ako je ta samostalna djelatnost trajala kraće od tri mjeseca, a prethodna nije prestala iz razloga navedenih u članku 50. stavku 2. ovoga Zakona odnosno ako je prethodni radni odnos odnosno služba prestao na način utvrđen stavkom 1. ovoga članka.

Članak 49.

Nezaposlenoj osobi kojoj je prestao radni odnos odnosno služba pisanim sporazumom, iznimno pripada pravo na novčanu naknadu, ako je sporazum o prestanku radnog odnosa odnosno službe sklopljen:

1. zbog premještanja bračnog druga, odnosno izvanbračnog druga ili životnog partnera u drugo mjesto prebivališta u skladu s posebnim propisima
2. zbog promjene mjesta prebivališta iz zdravstvenih razloga, a na temelju mišljenja zdravstvene ustanove koju određuje ministar nadležan za zdravstvo ili
3. na prijedlog poslodavca, a u slučaju kolektivnog zbrinjavanja viška radnika prema posebnom propisu.

Članak 50.

(1) Pravo na novčanu naknadu nema nezaposlena osoba koja je prestala obavljati samostalnu djelatnost bez opravdanih razloga.

(2) Opravdanim razlozima iz stavka 1. ovoga članka smatraju se:

1. insolventnost, odnosno nelikvidnost prema propisima o financijskom poslovanju i predstečajnoj nagodbi
2. zaključenje stečajnog postupka
3. poslovanje s gubitkom
4. gubitak poslovnog prostora
5. gubitak povlastice odnosno dozvole za obavljanje djelatnosti propisane posebnim propisom
6. bolest osobe osigurane u slučaju nezaposlenosti
7. gubitak poslovnog partnera
8. ozbiljna šteta na imovini osobe osigurane u slučaju nezaposlenosti
9. prirodna katastrofa i katastrofa uzrokovana višom silom i
10. drugi razlozi za koje osoba dokaže da su opravdani.

(3) Insolventnost iz stavka 2. točke 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju potvrde Financijske agencije iz Očevidnika redoslijeda osnova za plaćanje o evidentiranim neizvršenim osnovama za plaćanje u razdoblju duljem od 60 dana, odnosno na temelju izjave o vrijednosti imovine koja ne pokriva postojeće obveze. Nelikvidnost iz stavka 2. točke 1. ovoga članka utvrđuje se na temelju izjave osobe o kašnjenju više od 60 dana s ispunjenjem novčanih obveza vjerovnicima, a čija visina u ukupnom iznosu čini više od 20% od iznosa obveza objavljenih u godišnjem izvješću za proteklu financijsku godinu, odnosno na temelju JOPPD obrasca s podacima o kašnjenju više od 30 dana s isplatom plaće za radnike u visini ugovorene plaće te plaćanjem pripadajućih poreza i doprinosa koji se moraju obračunati i uplatiti zajedno s plaćom.

(4) Zaključenje stečajnog postupka iz stavka 2. točke 2. ovoga članka utvrđuje se na temelju pravomoćnog rješenja nadležnog suda o zaključenju stečajnog postupka.

(5) Poslovanje s gubitkom iz stavka 2. točke 3. ovoga članka utvrđuje se na temelju izvotka iz poslovnih knjiga.

(6) Gubitak poslovnog prostora iz stavka 2. točke 4. ovoga članka utvrđuje se na temelju odluke o prestanku zakupa, odnosno pisanog raskida ugovora o zakupu.

(7) Gubitak povlastice, odnosno dozvole za obavljanje djelatnosti propisane posebnim propisom iz stavka 2. točke 5. ovoga članka utvrđuje se na temelju odluke nadležnog tijela o neizdavanju odnosno ne produženju povlastice, odnosno dozvole za obavljanje djelatnosti.

(8) Bolest osobe iz stavka 2. točke 6. ovoga članka utvrđuje se na temelju izvješća o nesposobnosti za rad izabranog doktora medicine primarne zdravstvene zaštite u zdravstvenoj ustanovi, odnosno u privatnoj praksi.

(9) Gubitak poslovnog partnera iz stavka 2. točke 7. ovoga članka utvrđuje se na temelju uvida u odgovarajući registar iz kojega je razvidan prestanak obavljanja samostalne djelatnosti partnera, odnosno na temelju ugovora o istupanju ortaka.

(10) Ozbiljna šteta na imovini iz stavka 2. točke 8. ovoga članka utvrđuje se na temelju zapisnika o očevidu nadležne policijske postaje.

(11) Prirodna katastrofa i katastrofa uzrokovana višom silom iz stavka 2. točke 9. ovoga članka utvrđuje se na temelju prijave nadležnom povjerenstvu za procjenu štete od elementarnih nepogoda sukladno propisima o zaštiti od elementarnih nepogoda.

Članak 51.

(1) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobu kojoj je prestao radni odnos čini prosjek bruto plaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa, odnosno službe.

(2) Iznimno od stavka 1. ovoga članka, osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobu kojoj je prestao radni odnos, a koja je bila upućeni radnik, čini prosjek osnovice na koju su obračunati i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa.

(3) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobu koja je obavljala samostalnu djelatnost čini prosjek osnovice na koju su obračunati i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku obavljanja samostalne djelatnosti.

(4) U osnovicu iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka ne ulaze naknade plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima.

(5) Iznimno od stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, ako je nezaposlena osoba u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa ili službe, odnosno prestanku obavljanja samostalne djelatnosti, ostvarivala naknadu plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima, osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade čini prosjek bruto plaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo ostvarivanju naknade plaće, odnosno druge novčane potpore ostvarene po posebnim propisima.

(6) Tromjesečnim razdobljem iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka smatra se razdoblje od tri cijela kalendarska mjeseca.

(7) Ako se osnovica za utvrđivanje novčane naknade ne može utvrditi prema odredbi stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, nezaposlenoj osobi se utvrđuje osnovica u visini minimalne plaće, ovisno o postotku vremena provedenom na radu.

Članak 52.

(1) Novčana naknada za prvih 90 dana korištenja iznosi 60%, a za preostalo vrijeme korištenja 30% od osnovice utvrđene prema odredbama članka 51. ovoga Zakona.

(2) Pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka ima nezaposlena osoba koja je stekla pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad, kao i osoba koja je ostvarila naknadu po posebnom propisu u iznosu nižem od utvrđene novčane naknade.

(3) Utvrđena novčana naknada ostvaruje se u utvrđenoj visini za cijelo razdoblje trajanja prava.

Članak 53.

(1) Najviši iznos novčane naknade za prvih 90 dana korištenja ne može biti viši od 70%, a za preostalo vrijeme korištenja ne može biti viši od 35% iznosa prosječne neto plaće isplaćene po zaposlenome u pravnim osobama Republike Hrvatske u prethodnoj godini prema posljednjem službeno objavljenom podatku.

(2) Najniži iznos novčane naknade ne može biti niži od 50% iznosa minimalne plaće, umanjene za doprinose za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, osim u slučaju kada se visina novčane naknade određuje prema postotku vremena provedenom na radu.

Članak 54.

(1) Novčana naknada pripada nezaposlenoj osobi u trajanju od:

1. 90 dana ako je provela na radu od 9 mjeseci do 2 godine
2. 120 dana ako je provela na radu više od 2 godine
3. 150 dana ako je provela na radu više od 3 godine
4. 180 dana ako je provela na radu više od 4 godine
5. 210 dana ako je provela na radu više od 5 godina
6. 240 dana ako je provela na radu više od 6 godina
7. 270 dana ako je provela na radu više od 7 godina
8. 300 dana ako je provela na radu više od 8 godina
9. 330 dana ako je provela na radu više od 9 godina
10. 360 dana ako je provela na radu više od 10 godina
11. 390 dana ako je provela na radu više od 15 godina
12. 420 dana ako je provela na radu više od 20 godina i
13. 450 dana ako je provela na radu više od 25 godina.

(2) Nezaposlena osoba koja je provela na radu više od 32 godine i kojoj nedostaje do pet godina do ispunjenja uvjeta dobne granice za stjecanje prava na starosnu mirovinu ima pravo na novčanu naknadu sve do ponovnog zaposlenja, odnosno nastupanja okolnosti iz članka 57. ovoga Zakona.

(3) Za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u vrijeme provedeno na radu na temelju radnog odnosa, uračunava se vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad, odnosno na rodiljnom, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka radnog odnosa, odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima.

(4) Za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz stavaka 1. i 2. ovoga članka u vrijeme provedeno na radu na temelju obavljanja samostalne djelatnosti, uračunava se vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da su uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja i vrijeme u kojem je mirovala obveza doprinosa prema propisu koji uređuje doprinose za obveza osiguranja.

Članak 55.

(1) Nezaposlenoj osobi koja ima pravo na novčanu naknadu može se, na njezin zahtjev, isplatiti naknada u jednokratnom iznosu ovisno o utvrđenom trajanju prava na naknadu prema članku 54. stavku 1. ovoga Zakona, radi zapošljavanja i samozapošljavanja.

(2) Iznimno od odredbe stavka 1. ovoga članka nezaposlenoj osobi kojoj je trajanje prava na novčanu naknadu utvrđeno prema članku 54. stavku 2. ovoga Zakona može se, na njezin zahtjev, isplatiti naknada u jednokratnom iznosu za razdoblje koje ne može biti duže od dvije godine od dana kada je podnesen zahtjev za isplatu novčane naknade u jednokratnom iznosu.

(3) Nezaposlena osoba, kojoj je jednokratno isplaćena novčana naknada, ne može se prijaviti Zavodu prije isteka vremena za koje je primila jednokratnu isplatu.

(4) Nezaposlena osoba, kojoj je novčana naknada isplaćena na način iz stavka 1. ovoga članka, može ponovno steći pravo na novčanu naknadu ako ispunji uvjet iz članka 46. stavka 1. ovoga Zakona.

(5) Za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz stavka 4. ovoga članka uračunava se u vrijeme provedeno na radu:

1. vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju radnog odnosa u Republici Hrvatskoj i vrijeme u kojem je radnik bio privremeno nesposoban za rad, odnosno na rodiljnom, roditeljskom, posvojiteljskom ili skrbničkom dopustu nakon prestanka radnog odnosa, odnosno službe, ako je za to vrijeme primao naknadu plaće prema posebnim propisima, ostvareno nakon isteka vremena za koje je nezaposlena osoba primila jednokratnu isplatu i

2. vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju obavljanja samostalne djelatnosti u Republici Hrvatskoj, pod uvjetom da su uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja i vrijeme u kojem je mirovala obveza doprinosa prema propisu koji uređuje doprinose za obveza osiguranja, ostvareno nakon isteka vremena za koje je nezaposlena osoba primila jednokratnu isplatu.

(6) Uvjete i način isplate naknade iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za rad.

Članak 56.

(1) Nezaposlenoj osobi koja podnese zahtjev za novčanu naknadu u roku iz članka 47. stavka 1. ovoga Zakona novčana naknada pripada:

1. od prvog dana po prestanku radnog odnosa, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno roditeljskog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka radnog odnosa ili

2. od prvog dana po prestanku obavljanja samostalne djelatnosti, prestanka privremene nesposobnosti za rad, odnosno roditeljskog, roditeljskog, posvojiteljskog ili skrbničkog dopusta nakon prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.

(2) Ako nezaposlena osoba podnese zahtjev u roku iz članka 47. stavka 2. ili 3. ovoga Zakona, novčana naknada pripada od dana podnošenja zahtjeva.

Članak 57.

(1) Isplaćivanje novčane naknade obustavlja se korisniku:

1. za onoliko mjeseci koliko iznosi kvocijent koji se dobije dijeljenjem ukupno ostvarenog primitka, odnosno dohotka s iznosom prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini

2. za vrijeme dragovoljnog vojnog osposobljavanja ili se uključi u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac

3. u tijeku izdržavanja kazne zatvora do tri mjeseca

4. za vrijeme trajanja pritvora, odnosno istražnog zatvora

5. za vrijeme stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa

6. za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu kod poslodavca

7. za vrijeme ostvarivanja prava na roditeljsku, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada odnosno roditeljsku, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnom propisu i

8. za vrijeme uključenosti u program socijalnog uključivanja na temelju nalaza i mišljenja centra za profesionalnu rehabilitaciju o privremenoj nezapošljivosti.

(2) Korisniku novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za ostatak razdoblja do kojeg je priznato pravo na ovu naknadu pod uvjetom da se prijavi Zavodu u roku od 30 dana po prestanku okolnosti koja je dovela do obustave i podnese zahtjev za novčanu naknadu.

Članak 58.

(1) Pravo na novčanu naknadu prestaje nezaposlenoj osobi ako:

1. zasnjuje radni odnos

2. istekne razdoblje za koje je imala pravo na novčanu naknadu

3. obavlja posao bez potvrde, ugovora odnosno rješenja na temelju kojeg radi

4. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi

5. postane član zadruge ili upravitelj zadruge

6. postane predsjednik, član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva ili likvidator

7. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
8. započne obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
9. postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju
10. se zaposli prema posebnim propisima

11. ispunji uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane naknade odnosno invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane naknade

12. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju

13. ostvari naknadu po posebnim propisima u iznosu višem od utvrđene novčane naknade

14. nastupi na izdržavanje kazne zatvora duže od tri mjeseca

15. navršiti 65 godina života

16. odbije se uključiti u obrazovni program ili ga bez opravdanog razloga prekine, odnosno ne završi obrazovni program koji je sukladan njenim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima, odnosno troškove snosi Zavod u cilju povećanja mogućnosti zapošljavanja

17. ne ispunjava uvjete o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad te ne obavlja aktivnosti u dinamici utvrđenoj u profesionalnom planu ili

18. se odjavi s evidencije.

(2) Pravo na novčanu naknadu prestaje i nezaposlenoj osobi ako ta osoba ne prihvati ponuđena zaposlenja u okviru stečene razine kvalifikacije i radnog iskustva do utvrđivanja profesionalnog plana iz članka 24. ovoga Zakona, a nakon toga ponuđena zaposlenja iz utvrđenoga profesionalnog plana i sporazuma za uključivanje na tržište rada ili ako svojim postupanjem uzrokuje odbijanje zaposlenja od strane poslodavca, osim ako odbije zaposlenje iz razloga što poslodavac redovito ne ispunjava obveze prema radnicima:

1. u mjestu prebivališta ili boravišta

2. izvan mjesta prebivališta ili boravišta udaljenom do 50 km od mjesta rada, pod uvjetom da poslodavac snosi troškove putovanja sredstvima javnog prijevoza ili sam organizira prijevoz na posao i s posla ili

3. izvan mjesta prebivališta ili boravišta bez obzira na udaljenost od mjesta rada, pod uvjetom da je osiguran odgovarajući smještaj.

(3) Iznimno odredbe stavka 2. točke 3. ovoga članka ne odnose se na trudnicu, jednog od roditelja s djetetom do osme godine života, jednog od roditelja djeteta s težim smetnjama u razvoju po posebnom propisu ako je drugi roditelj zaposlen, jednog od roditelja s troje i više malodobne djece ako je drugi roditelj zaposlen, roditelja koji samostalno skrbi o djetetu do 15. godine života, osim ako dađe pisanu izjavu da prihvaća posao.

(4) Iznimno od odredbe stavka 2. ovoga članka pravo na novčanu naknadu prestaje i nezaposlenoj osobi koja se vodi u evidenciji Zavoda dulje od 12 mjeseci, ako ta osoba ne prihvati ponuđeno zaposlenje koje odgovara njenim procijenjenim osobnim i profesionalnim sposobnostima.

Članak 59.

(1) Nezaposlena osoba može ponovno steći pravo na novčanu naknadu ako nakon prestanka prava na novčanu naknadu ispuni uvjete utvrđene u članku 46. ovoga Zakona.

(2) Nezaposlena osoba kojoj je pravo na novčanu naknadu prestalo ponovnim zapošljavanjem, odnosno obavljanjem samostalne djelatnosti, prije isteka vremena u kojem je imala pravo na novčanu naknadu, a koja je ponovno ostala nezaposlena, osim iz razloga utvrđenih u člancima 48. i 50. ovoga Zakona, nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko joj je preostalo za primanje i u utvrđenoj visini.

(3) Iznimno od stavka 2. ovoga članka nezaposlenoj osobi iz članka 54. stavka 2. ovoga Zakona koja se ponovno zaposlila duže od tri mjeseca nastavlja se isplaćivanje novčane naknade za onoliko vremena koliko joj je preostalo za primanje te naknade i u visini utvrđenoj prema novoj osnovici sukladno članku 51. stavcima 1. i 2. ovoga Zakona, ako je to za nju povoljnije.

(4) Nezaposlenoj osobi kod ponovnog stjecanja prava na novčanu naknadu, u vrijeme provedeno na radu prema članku 54. stavcima 3. i 4. ovoga Zakona, uračunava se samo vrijeme provedeno na radu poslije prestanka posljednjega utvrđenog prava na ovu naknadu.

2. Mirovinsko osiguranje

Članak 60.

Pravo na mirovinsko osiguranje ima nezaposlena osoba koja je ostvarila pravo na novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona i koja ispunjava uvjet godina života za stjecanje prava na starosnu mirovinu, dok ne stekne prvi uvjet mirovinskog staža za starosnu mirovinu, ali najdulje u trajanju pet godina.

Članak 61.

Zahtjev za mirovinsko osiguranje nezaposlena osoba može podnijeti u roku iz članka 47. ovoga Zakona.

Članak 62.

Pravo na mirovinsko osiguranje iz članka 60. ovoga Zakona prestaje nezaposlenoj osobi nastupanjem okolnosti iz članaka 57. i 58. ovoga Zakona, osim okolnosti iz članka 58. stavka 1. točke 2. ovoga Zakona.

Članak 63.

(1) Invalidi rada kojima je priznato pravo na profesionalnu rehabilitaciju po osnovi mirovinskog osiguranja ostvaruju pravo na naknadu plaće po propisima o mirovinskom osiguranju.

(2) Razdoblja koja je nezaposlena osoba kao invalid rada provela koristeći se pravom na profesionalnu rehabilitaciju uračunavaju se u vrijeme provedeno na radu za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu iz članka 54. stavaka 1. i 2. ovoga Zakona.

3. Novčana pomoć i naknada troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu

Članak 64.

(1) Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje koje organizira, odnosno troškove snosi Zavod ima za dane provedene na obrazovanju pravo na:

1. novčanu pomoć u dnevnom iznosu kojeg utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom i
2. naknadu troškova prijevoza u visini koju utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom.

(2) Osnovica za utvrđivanje dnevnog iznosa iz stavka 1. točke 1. ovoga članka je 50% minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja.

(3) Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na osposobljavanje na radno mjesto kod poslodavca ima za dane provedene na osposobljavanju pravo na:

1. novčanu pomoć u visini minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja i
2. naknadu troškova prijevoza u visini koju utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom.

(4) Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na profesionalnu rehabilitaciju ima pravo na novčanu pomoć, naknadu troškova prijevoza, smještaja i prehrane pod uvjetima i u visini koju utvrđuje Upravno vijeće Zavoda odlukom.

Članak 65.

(1) Isplaćivanje novčane pomoći iz članka 64. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona obustavlja se korisniku:

1. kada zaključi ugovor o radu koji traje kraće od obrazovanja
2. kada ostvari mjesečni primitak od pružanja usluga prema posebnim propisima ili ostvari mjesečni primitak, odnosno drugi dohodak prema propisima o porezu na dohodak s obzirom na podatak o uplaćenim doprinosima za obvezna osiguranja dobivenim od Središnjeg registra osiguranika, a koji je veći od prosječne isplaćene novčane naknade u prethodnoj kalendarskoj godini
3. za vrijeme trajanja pritvora ili istražnog zatvora
4. za vrijeme izdržavanja kazne zatvora do tri mjeseca i
5. kada nastupi na dragovoljno vojno osposobljavanje ili se uključi u program obrazovanja odraslih za zanimanje policajac.

(2) Korisniku novčane pomoći iz stavka 1. ovoga članka nastavlja se isplaćivanje novčane pomoći za preostalo vrijeme ugovorenog obrazovanja, pod uvjetom da u roku od osam dana od prestanka okolnosti koja je dovela do obustave, nastavi obrazovanje i prijavi se Zavodu.

Članak 66.

Pravo na novčanu pomoć iz članka 64. stavka 1. točke 1. i stavka 2. točke 1. ovoga Zakona prestaje nezaposlenoj osobi ako:

1. zasnjuje radni odnos u trajanju dužem od obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu
2. prekine obrazovanje odnosno osposobljavanje na radnom mjestu
3. obavlja posao bez potvrde, ugovora, odnosno rješenja na temelju kojeg radi
4. registrira trgovačko društvo ili drugu pravnu osobu ili stekne više od 25% udjela u trgovačkom društvu ili drugoj pravnoj osobi
5. postane član zadruge ili upravitelj zadruge
6. postane predsjednik, član uprave, izvršni direktor trgovačkog društva ili likvidator
7. registrira obrt, slobodno zanimanje ili djelatnost poljoprivrede i šumarstva
8. započne obavljati domaću radinost ili sporedno zanimanje prema posebnom propisu
9. postane poljoprivredni osiguranik po propisima o mirovinskom osiguranju
10. se zaposli prema posebnim propisima
11. ispuni uvjete za starosnu mirovinu, ostvari prijevremenu starosnu mirovinu, ostvari starosnu mirovinu za dugogodišnjeg osiguranika, ostvari obiteljsku mirovinu koja joj se isplaćuje, ostvari invalidsku mirovinu zbog opće nesposobnosti za rad odnosno invalidsku mirovinu zbog potpunog gubitka radne sposobnosti ili ostvari invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći odnosno invalidsku mirovinu zbog djelomičnog gubitka radne sposobnosti u iznosu višem od utvrđene novčane pomoći
12. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad odnosno potpuni gubitak radne sposobnosti prema propisima o mirovinskom osiguranju
13. ostvari pravo na roditeljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku poštedu od rada, odnosno roditeljnu, roditeljsku, posvojiteljsku ili skrbničku brigu o novorođenom djetetu po posebnim propisima
14. nastupi na izdržavanje kazne zatvora duže od tri mjeseca
15. navršši 65 godina života ili
16. se odjavi s evidencije.

4. Jednokratna novčana pomoć i naknada putnih i selidbenih troškova

Članak 67.

(1) Nezaposlena osoba kojoj Zavod nije u mogućnosti osigurati zaposlenje u mjestu prebivališta ili boravišta, a koja sama ili posredovanjem Zavoda nađe zaposlenje u drugom mjestu ima pravo na jednokratnu novčanu pomoć te na naknadu putnih i selidbenih troškova za sebe, bračnog druga, odnosno izvanbračnog druga i djecu, od mjesta prebivališta ili boravišta do mjesta zaposlenja.

(2) Uvjete za korištenje prava i visinu naknade iz stavka 1. ovoga članka propisat će pravilnikom ministar nadležan za rad.

5. Pravo na novčanu naknadu osoba koje su bile zaposlene u inozemstvu

Članak 68.

(1) Hrvatski državljanin koji je bio zaposlen u inozemstvu ostvaruje pravo na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti u skladu s odredbama međunarodnog ugovora.

(2) U postupku utvrđivanja i ostvarivanja prava kao i utvrđivanje visine novčane naknade nezaposlenim osobama iz stavka 1. ovoga članka, pored odredbi međunarodnog ugovora, primjenjuju se i odredbe ovoga Zakona.

(3) Hrvatski državljanin koji je radio u državi s kojom Republika Hrvatska nema zaključen ugovor kojim su regulirana prava za slučaj nezaposlenosti, odnosno u državi u kojoj nije bio osiguran za slučaj nezaposlenosti, može ostvariti novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona, ako je poseban doprinos za zapošljavanje plaćao Zavodu za vrijeme od najmanje devet mjeseci u posljednjih 24 mjeseca prije prestanka zaposlenja u inozemstvu.

(4) Osoba iz stavka 3. ovoga članka o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate posebnog doprinosa sklapa ugovor sa Zavodom.

(5) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za osobe iz stavka 3. ovoga članka čini prosjek najniže mjesečne osnovice za obračun doprinosa za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku zaposlenja u inozemstvu.

Članak 69.

(1) Član posade broda u međunarodnoj plovidbi može ostvariti novčanu naknadu prema odredbama ovoga Zakona:

1. ako je poseban doprinos za zapošljavanje plaćao Zavodu za vrijeme od najmanje devet mjeseci u posljednjih 24 mjeseca prije prestanka radnog odnosa
2. ako mu je radni odnos prestao bez njegove krivnje ili pristanka i
3. ako uredbama Europske unije o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti ili međunarodnim ugovorom o socijalnom osiguranju nije drukčije određeno.

(2) Član posade broda u međunarodnoj plovidbi iz stavka 1. ovoga članka o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate posebnog doprinosa sklapa ugovor sa Zavodom.

(3) Osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade za člana posade broda u međunarodnoj plovidbi iz stavka 1. ovoga članka čini prosjek osnovice na koju su obračunati i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa.

(4) Ako se osnovica za utvrđivanje visine novčane naknade ne može utvrditi prema odredbi stavka 3. ovoga članka, nezaposlenoj osobi utvrđuje se osnovica u visini minimalne plaće, ovisno o postotku provedenom na radu.

Članak 70.

Način sklapanja ugovora sa Zavodom o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate posebnog doprinosa za zapošljavanje iz članka 68. stavka 4. i članka 69. stavka 2. ovoga Zakona utvrđuje se odlukom Upravnog vijeća Zavoda.

6. Postupak za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti

Članak 71.

Prava za vrijeme nezaposlenosti nezaposlena osoba ostvaruje u Zavodu.

Članak 72.

- (1) Postupak za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti pokreće se na zahtjev nezaposlene osobe.
- (2) O zahtjevu iz stavka 1. ovoga članka odlučuje u prvom stupnju regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem.
- (3) O žalbi protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.
- (4) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 73.

- (1) Postupak za prestanak vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba pokreće po službenoj dužnosti regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda.
- (2) O žalbi protiv rješenja iz stavka 1. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.
- (3) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 74.

Nezaposlena osoba koja ostvaruje prava utvrđena ovim Zakonom i propisima donesenim na temelju ovoga Zakona dužna je u roku od 15 dana prijaviti Zavodu svaku okolnost koja utječe na promjenu ili prestanak prava.

Članak 75.

- (1) Nezaposlena osoba kojoj je na teret Zavoda izvršena isplata ili je ostvarila neka primanja na koja nije imala pravo, dužna ih je vratiti Zavodu zbog stjecanja bez osnove.
- (2) Visinu nepripadno isplaćenih sredstava stečenih bez osnove utvrđuje u prvom stupnju regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda rješenjem po službenoj dužnosti.
- (3) O žalbi protiv rješenja iz stavka 2. ovoga članka odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.
- (4) Žalba ne odgađa izvršenje rješenja.
- (5) Ako je na osnovi pravomoćne sudske odluke ili odluke poslodavca radnik vraćen na rad i počeo raditi te su mu uspostavljena prava po osnovi rada za razdoblje u kojem je bio nezaposlen, radnik je dužan vratiti Zavodu iznose isplaćene novčane naknade.
- (6) U slučajevima iz stavka 5. ovoga članka Zavod ima pravo na povrat uplaćenog doprinosa za mirovinsko osiguranje.

Članak 76.

- (1) Pravo Zavoda na utvrđivanje nepripadne isplate i prava na povrat nepripadne isplate zastarijeva za pet godina računajući od dana kada je zastara počela teći.
- (2) Zastara prava na utvrđivanje nepripadne isplate počinje teći nakon isteka godine u kojoj je Zavod saznao za nepripadnu isplatu.
- (3) Zastara prava na povrat nepripadne isplate počinje teći od pravomoćnosti rješenja kojim je utvrđena nepripadna isplata.

Članak 77.

- (1) Ako se radi povrata nepripadne isplate, kamata ili troškova naplate vodi postupak pred sudom ili drugim nadležnim tijelom, za vrijeme trajanja tog postupka zastara ne teče.
- (2) Tijek zastare prava na utvrđivanje, odnosno prava na povrat nepripadne isplate, kamata i troškova naplate prekida se svakom službenom radnjom Zavoda usmjerenom na utvrđivanje ili povrat nepripadne isplate, kamata i troškova naplate, koja je dostavljena obvezniku povrata na znanje.
- (3) Nakon poduzetih radnji iz stavka 2. ovoga članka zastarni rok počinje ponovno teći.

VI. ZAPOSŁJAVANJE NA PRIVREMENIM, ODNOSNO POVREMENIM SEZONSKIM POSLOVIMA U POLJOPRIVREDI

Članak 78.

- (1) Privremeni, odnosno povremeni sezonski posao u poljoprivredi, je posao u području:
- bilnogojstva koji obuhvaća pripremu zemljišta, sjetvu, sadnju, cijepljenje, uzgojne mjere, rezidbu, plijevljenje, prorjeđivanje, pikiranje, presađivanje, zaštitu bilja, žetvu, berbu, sakupljanje, premještanje uroda, sortiranje, doradu, preradu i pakiranje, utovar i istovar poljoprivrednih proizvoda ili repromaterijala
 - stočarstva koji obuhvaća striženje, mužnju, janjenje, jarenje, prikupljanje i čuvanje stada, te premještanje košnica i vrcanje meda, sakupljanje i sortiranje jaja, prikupljanje i utovar peradi, čišćenje objekata između proizvodnih ciklusa, utovar i istovar stoke ili hrane za životinje
 - ribarstva koje obuhvaća gospodarski ribolov na moru i slatkim vodama, uzgoj slatkovodne i morske ribe i školjkaša te preradu ribe i drugih vodenih organizama.
- (2) Poslodavac koji može zapošļavati na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi je:
1. fizička ili pravna osoba koja obavlja registriranu poljoprivrednu djelatnost
 2. fizička osoba nositelj obiteljskog poljoprivrednog gospodarstva evidentiranog u odgovarajućem upisniku i
 3. fizička osoba.

(3) Sezonski radnik u poljoprivredi može biti nezaposlena osoba, korisnik mirovine ili tražitelj zaposlenja koji, na temelju ugovora o sezonskom radu, obavlja privremene, odnosno povremene sezonske poslove u poljoprivredi.

(4) Poslodavac iz stavka 2. točaka 1. i 2. ovoga članka može sa sezonskim radnikom u poljoprivredi sklapati ugovor o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi i za obavljanje onih sezonskih poslova u poljoprivredi koji se odnose na prodaju na malo izvan prodavaonica, vlastitog sezonski sakupljenog ili proizvedenog uroda, proizvoda ili kulture, odnosno ulovljene ili uzgojene ribe i drugih vodenih organizama.

(5) Korisnik mirovine iz stavka 3. ovoga članka je osoba koja je ostvarila pravo na mirovinu prema propisima Republike Hrvatske, države članice Europske unije ili države s kojom je Republika Hrvatska sklopila ugovor o socijalnom osiguranju.

(6) Tražitelj zaposlenja iz stavka 3. ovoga članka je osoba koja se želi zaposliti na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi, osim osobe koja:

1. je zaposlena osoba, odnosno samozaposlena osoba i osoba koja se nalazi u nekom radnom ili socijalnom statusu na temelju kojega je obvezno osigurana prema posebnim propisima koji uređuju obvezna osiguranja

2. je zaposlena na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove, u razdoblju u kojem obavlja ugovorene poslove

3. ima utvrđenu opću nesposobnost za rad ili

4. je osigurana na produženo osiguranje prema posebnom propisu koji uređuje mirovinsko osiguranje, osim ako je osigurana na produženo osiguranje za vrijeme nezaposlenosti, tijekom privremenog ili sezonskog prekida obavljanja djelatnosti ili za vrijeme nezaposlenosti pomorca nakon prestanka ugovora o radu na određeno vrijeme.

Članak 79.

(1) Ugovor o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi sklapa se, prije početka rada, za svaki radni dan, predajom i prihvatom vrijednosnog kupona te njegovim evidentiranjem na propisanom obrascu ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi.

(2) Ugovor iz stavka 1. ovoga članka mora sadržavati:

1. podatke o poslodavcu i sezonskom radniku u poljoprivredi

2. podatak o najdužem trajanju redovitog radnog dana

3. podatke o stanci, dnevnom i tjednom odmoru, u najkraćem trajanju prema općem propisu o radu

4. podatak o načinu i rokovima isplate dnevnog iznosa plaće i

5. evidentiran vrijednosni kupon.

(3) Ministar nadležan za rad će, uz suglasnost ministra nadležnog za financije, za svaku sljedeću kalendarsku godinu, a najkasnije do 31. prosinca tekuće kalendarske godine, odlukom propisati najniži dnevni iznos plaće iz stavka 2. točke 4. ovoga članka.

(4) Rad sezonskog radnika u poljoprivredi može trajati najduže 90 dana tijekom kalendarske godine te ne mora biti u neprekinutom trajanju.

(5) Poslodavac ne smije sklopiti ugovor iz stavka 1. ovoga članka s osobom izuzetom člankom 78. stavkom 6. ovoga Zakona, s maloljetnikom te s osobom koja koristi roditeljska ili roditeljska prava prema posebnom propisu.

(6) Sadržaj i oblik ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi propisat će pravilnikom ministar nadležan za rad.

Članak 80.

(1) Na sezonskog radnika u poljoprivredi na odgovarajući način se primjenjuju propisi koji uređuju zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, a na zaštitu njegovih prava na odgovarajući se način primjenjuje opći propis o radu.

(2) Na sezonskog radnika u poljoprivredi koji ima sklopljen ugovor o sezonskom radu u poljoprivredi ne primjenjuju se odredbe ovoga Zakona o prestanku vođenja nezaposlene osobe u evidenciji nezaposlenih, o obustavi ili prestanku prava za vrijeme nezaposlenosti niti propisi koji uređuju prestanak isplate mirovine korisniku mirovine.

(3) Članovi obitelji poslodavca fizičke osobe iz članka 78. stavka 2. ovoga Zakona, mogu toj fizičkoj osobi pomagati u obavljanju privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, bez obveze sklapanja ugovora o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi.

(4) Član obitelji poslodavca fizičke osobe iz članka 78. stavka 2. ovoga Zakona je: supružnik, srodnici po krvi u ravnoj lozi i njihovi supružnici (djedovi i bake, roditelji, djeca, unuci i praunuci), srodnici po krvi u pobočnoj lozi i njihovi supružnici (braća i sestre te njihovi potomci, braća i sestre oca i majke te njihovi potomci), srodnici po tazbini i njihovi supružnici (roditelji supružnika, braća i sestre supružnika te njihovi potomci), pastorčad i posvojenici i njihovi supružnici, korisnik udomiteljstva kojem ta fizička osoba pruža uslugu udomiteljske skrbi, osoba koju je ta fizička osoba dužna uzdržavati te osoba s kojom je ta fizička osoba u izvanbračnoj zajednici.

(5) Fizičkoj osobi iz članka 78. stavka 2. točka 3. ovoga Zakona, koja kao poslodavac zapošljava na privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi, u obavljanju tih poslova mogu pomagati prijatelji i susjedi, bez obveze sklapanja ugovora o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, ako taj rad obavljaju bez plaćanja i druge materijalne koristi.

Članak 81.

(1) Istekom razdoblja sezonskog rada u poljoprivredi, a najkasnije na kraju kalendarske godine, radi utvrđivanja staža osiguranja provedenog na sezonskim poslovima prema posebnom propisu, sezonski radnik u poljoprivredi je dužan tijelu nadležnom za provedbu mirovinskog osiguranja dostaviti podatak o sezonskom radu u poljoprivredi tijekom te kalendarske godine.

(2) Na temelju podataka iz stavka 1. ovoga članka tijelo nadležno za provedbu mirovinskog osiguranja evidentira svojstvo osiguranika u mirovinskom osiguranju.

(3) Tijelo nadležno za provedbu mirovinskog osiguranja, radi evidentiranja uplata na osobne račune osiguranika drugog mirovinskog stupa, podatke o utvrđenim osiguranicima, prema

posebnom propisu o zaštiti osobnih podataka, dostavljat će tijelu nadležnom za vođenje registra osiguranika drugog mirovinskog stupa.

VIII. HRVATSKI ZAVOD ZA ZAPOŠLJAVANJE

Članak 82.

Hrvatski zavod za zapošljavanje je javna ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske na koju se primjenjuju propisi o ustanovama, ako ovim Zakonom nije drukčije određeno.

Članak 83.

Zavod, na temelju javnih ovlasti, obavlja sljedeće poslove:

1. prati, analizira i istražuje gospodarska, socijalna i druga kretanja, zaposlenost, zapošljavanje i nezaposlenost te njihove međusobne utjecaje na temelju čega predlaže mjere za unapređenje zapošljavanja

2. vodi evidencije i izdaje potvrde o nezaposlenima i drugim osobama, posreduje pri zapošljavanju između poslodavaca i osoba koje traže zaposlenje, prati potrebe za radnicima, njihovo zapošljavanje te u tom smislu surađuje s poslodavcima u Republici Hrvatskoj i drugim državama članicama Europske unije, Europskog gospodarskog prostora i Švicarske Konfederacije

3. samostalno ili u suradnji sa socijalnim partnerima, obrazovnim ustanovama i drugim pravnim osobama organizira i provodi programe profesionalnog usmjeravanja, obrazovanja te druge oblike aktivne politike zapošljavanja

4. surađuje s obrazovnim ustanovama radi usklađivanja obrazovnih programa s potrebama za radnicima i provođenja profesionalnog usmjeravanja

5. prati provedbu programa obrazovanja koje organizira, odnosno troškove snosi Zavod, u cilju vrednovanja stečenih kompetencija polaznika i učinkovitosti programa s obzirom na zapošljivost

6. provodi međunarodne ugovore o zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti

7. obavlja poslove zapošljavanja hrvatskih državljana u inozemstvu i ostvarivanja njihovih prava

8. rješava o pravima nezaposlenih osoba i obavlja isplatu naknada na temelju donesenih rješenja

9. podnosi jednom godišnje Vladi Republike Hrvatske i Gospodarsko-socijalnom vijeću izvješće o radu Zavoda i to do 30. travnja za proteklu godinu i

10. obavlja druge poslove utvrđene ovim i drugim posebnim zakonima, Statutom i aktima Zavoda.

Članak 84.

(1) Sjedište Zavoda je u Zagrebu.

(2) Radi obavljanja stručnih, administrativnih i drugih poslova Zavod osniva jedinstvenu stručnu službu.

(3) Stručna služba Zavoda ustrojava se tako da osigura nesmetano, svrhovito i uspješno obavljanje djelatnosti Zavoda kao i dostupno ostvarivanje prava nezaposlenih osoba utvrđenih ovim Zakonom.

(4) Zavod općim aktom utvrđuje radna mjesta koja se popunjavaju putem natječaja, vrijeme na koje se imenuje radnik na položaj, način oglašavanja, razloge za razrješenje prije isteka vremena imenovanja na položaj i druga pitanja u vezi s obavljanjem poslova na tim položajima.

Članak 85.

(1) Statut Zavoda donosi Upravno vijeće Zavoda, uz naknadnu suglasnost Vlade Republike Hrvatske.

(2) Statutom se osobito uređuje: ustrojstvo Zavoda, prava, obveze i odgovornosti tijela koja upravljaju Zavodom, javnost rada Zavoda i njegovih tijela, obavljanje stručno-administrativnih, pravnih i drugih poslova te druga pitanja od važnosti za rad Zavoda.

Članak 86.

(1) Zavodom upravlja Upravno vijeće.

(2) Upravno vijeće čini sedam članova koje imenuje Vlada Republike Hrvatske, i to:

1. dva člana na prijedlog ministra nadležnog za rad
2. tri člana na prijedlog Gospodarsko-socijalnog vijeća, sukladno zastupljenosti Vlade i socijalnih partnera u Gospodarsko-socijalnom vijeću
3. jednog člana, predstavnika radnika Zavoda, izabranog sukladno propisima o radu i
4. jednog člana na prijedlog udruga nezaposlenih.

(3) Predsjednika Upravnog vijeća biraju članovi Upravnog vijeća od članova iz stavka 2. točke 1. ovoga članka.

(4) Upravno vijeće donosi odluke natpolovičnom većinom ukupnog broja članova.

(5) Predsjednik Upravnog vijeća može obustaviti od izvršenja odluke Upravnog vijeća koje imaju negativne posljedice na financijsko poslovanje Zavoda.

(6) Djelokrug rada, ovlaštenja i odgovornosti Upravnog vijeća utvrđuju se Statutom Zavoda.

Članak 87.

(1) Zavod ima ravnatelja.

(2) Ravnatelja Zavoda imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za rad, a na temelju provedenoga javnog natječaja.

(3) Djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti ravnatelja Zavoda utvrđuju se Statutom.

Članak 88.

(1) Ravnatelj Zavoda ima zamjenika ravnatelja.

(2) Zamjenika ravnatelja imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za rad.

(3) Djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti zamjenika ravnatelja utvrđuju se Statutom.

Članak 89.

(1) Ravnatelj Zavoda ima jednog ili više pomoćnika ravnatelja.

(2) Pomoćnike ravnatelja imenuje Vlada Republike Hrvatske na prijedlog ministra nadležnog za rad.

(3) Broj pomoćnika ravnatelja, djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti pomoćnika ravnatelja utvrđuju se Statutom.

Članak 90.

Sredstva za financiranje poslovanja Zavoda osiguravaju se u državnom proračunu i iz drugih izvora.

VII. NADZOR

Članak 91.

(1) Upravni nadzor nad Zavodom provodi ministarstvo nadležno za rad.

(2) Zavod je obavezan najmanje jedanput godišnje podnijeti izvješće o svom radu ministarstvu nadležnom za rad i to do 30. travnja za proteklu godinu.

Članak 92.

(1) Inspekcijski nadzor nad zakonitošću obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem pravnih i fizičkih osoba iz članka 4. stavka 2. ovoga Zakona i obavljanja povremenog rada redovnih učenika srednjoškolskih ustanova iz članka 4. stavka 5. ovoga Zakona kod poslodavaca obavlja središnje tijelo državne uprave nadležno za nadzor primjene propisa o radu.

(2) Inspekcijski nadzor nad zakonitošću obavljanja poslova posredovanja za povremeni rad redovnih učenika u srednjoškolskim ustanovama iz članka 4. stavka 5. ovoga Zakona obavlja prosvjetna inspekcija prema posebnom propisu.

(3) U provedbi inspekcijskog nadzora nadležni inspektor tijela iz stavaka 1. i 2. ovoga članka zabranit će privremeno rješenjem, do otklanjanja utvrđenih nedostataka, odnosno nepravilnosti obavljanje djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem pravnim i fizičkim osobama odnosno obavljanje poslova posredovanja za povremeni rad redovnih učenika srednjoškolskim ustanovama koje te djelatnosti odnosno poslove obavljaju protivno članku 4. stavcima 2., 4., 5., 6., 7. i 11. ovoga Zakona.

(4) Žalba izjavljena protiv rješenja o privremenoj zabrani obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno obavljanja poslova posredovanja za povremeni rad redovnih učenika iz stavka 3. ovoga članka ne odgađa izvršenje rješenja.

Članak 93.

(1) Zavod će na zahtjev tijela državne i javne uprave te javnih ustanova osigurati dostupnost podataka o nezaposlenim osobama koje vodi u svojoj evidenciji, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka.

(2) Na zahtjev Zavoda, a u svrhu obavljanja njegove registrirane djelatnosti, tijela državne i javne uprave te javne ustanove osigurati će dostupnost podataka o činjenicama koje vode u svojim evidencijama, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka.

VIII. PREKRŠAJNE ODREDBE

Članak 94.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 50.000,00 do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba:

1. ako sklopi ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa, a Zavod mu nije odobrio korištenje mjere stručnog osposobljavanja za rad bez zasnivanja radnog odnosa (članak 39. stavak 1.)

2. ako ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne sklopi u pisanom obliku (članak 40. stavak 1.)

3. ako osobi koja ima ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa naloži prekovremeni rad bez njezine pisane izjave o dobrovoljnom pristanku na takav rad (članak 40. stavak 2.)

4. ako osobi koja se stručno osposobljava za rad bez zasnivanja radnog odnosa naloži obavljanje poslova u razdoblju između 22 sata uvečer i 6 sati ujutro te nedjeljom, blagdanom ili nekim drugim danom za koji je zakonom određeno da se ne radi (članak 40. stavak 3.)

5. ako sezonskog radnika u poljoprivredi zaposli na poslovima koji se ne smatraju privremenim, odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi (članak 78. stavak 1.)

6. ako ugovor o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, za svaki radni dan ne sklopi prije početka rada (članak 79. stavak 1.)

7. ako zaposli sezonskog radnika u poljoprivredi u trajanju dužem od devedeset dana tijekom kalendarske godine (članak 79. stavak 4.) i

8. ako ugovor o sezonskom radu za obavljanje privremenih, odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, sklopi s osobom izuzetom člankom 78. stavkom 6. ovoga Zakona, ili s maloljetnikom, ili s osobom koja koristi roditeljska prava prema posebnom propisu (članak 79. stavak 5.).

(2) Novčanom kaznom od 10.000,00 do 30.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se poslodavac fizička osoba i odgovorna osoba pravne osobe.

Članak 95.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 40.000,00 kuna do 100.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj pravna osoba koja:

1. privremeno ili povremeno u Republici Hrvatskoj obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem, a ima sjedište u drugoj državi ugovornici Europskog gospodarskog prostora te o tome nije obavijestila ministarstvo nadležno za rad (članak 4. stavak 3.)

2. uz djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem obavlja druge djelatnosti, a koje nisu djelatnost istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja, djelatnost savjetovanja u vezi s upravljanjem te djelatnost ustupanja radnika korisnicima za privremeno obavljanje poslova prema posebnom propisu (članak 4. stavak 4.)

3. obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem uz naplatu naknade od tražitelja zaposlenja (članak 4. stavak 6.)

4. obavlja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno poslove posredovanja za povremeni rad redovnih učenika prije upisa u odgovarajuću evidenciju ministarstva nadležnog za rad (članak 4. stavak 7.) i

5. u pravnom prometu, poslovnim ispravama, na svakom dopisu i oglasu ne navede broj pod kojim je upisana u evidenciju ministarstva nadležnog za rad (članak 4. stavak 10.).

(2) Novčanom kaznom u iznosu od 5.000,00 kuna do 20.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se fizička osoba.

(3) Novčanom kaznom od 4.000,00 do 10.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe.

Članak 96.

(1) Novčanom kaznom u iznosu od 10.000,00 do 25.000,00 kuna kaznit će se za prekršaj poslodavac pravna osoba koji nije Zavodu prijavio potrebu za radnikom na propisanom obrascu, ako je zakonom propisana obveza popunjavanja slobodnoga radnog mjesta putem javnog natječaja (članak 32. stavak 2.).

(2) Novčanom kaznom od 2.000,00 do 8.000,00 kuna za prekršaj iz stavka 1. ovoga članka kaznit će se i odgovorna osoba pravne osobe.

IX. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 97.

Korisnici prava za vrijeme nezaposlenosti koji su do dana stupanja na snagu ovoga Zakona ta prava ostvarili prema propisima o zapošljavanju koji su se primjenjivali do toga dana, ta prava ostvaruju u istom opsegu i nakon stupanja na snagu ovoga Zakona, sve do njihovog prestanka.

Članak 98.

(1) Iznimno od članka 97. ovoga Zakona, nezaposlenoj osobi (ženi) koja je ostvarila pravo na novčanu naknadu do zaposlenja ili nastupa neke od okolnosti propisane Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 80/08) produžit će se pravo na novčanu naknadu do ispunjenja uvjeta godina starosti za stjecanje prava za starosnu mirovinu, odnosno prijevremenu starosnu mirovinu iz članaka 26. i 27. Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o mirovinskom osiguranju (Narodne novine,

broj 121/10), ako ispunjava uvjet ostvarenog mirovinskog staža propisanog člancima 26. i 27. toga Zakona.

(2) Nezaposlena osoba iz stavka 1. ovoga članka, kojoj do stupanja na snagu ovoga Zakona nije isteklo utvrđeno pravo na novčanu naknadu, zahtjev za produženje prava na novčanu naknadu može podnijeti u roku od 30 dana od isteka utvrđenog prava na novčanu naknadu.

(3) Nezaposlena osoba iz stavka 1. ovoga članka, kojoj do stupanja na snagu ovoga Zakona nije isteklo utvrđeno pravo na novčanu naknadu, već joj je isto prestalo prije isteka zbog zasnivanja radnog odnosa, zahtjev za produženje prava na novčanu naknadu može podnijeti u roku od 30 dana od dana prestanka radnog odnosa, odnosno prestanka privremene nesposobnosti za rad nakon prestanka radnog odnosa.

(4) Nezaposlenoj osobi iz stavka 2. ovoga članka pravo na produženje novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka pripada od prvog dana nakon isteka utvrđenog prava na novčanu naknadu, a nezaposlenoj osobi iz stavka 3. ovoga članka pravo na produženje novčane naknade iz stavka 1. ovoga članka pripada od dana podnošenja urednog zahtjeva.

(5) Novčana naknada iz stavka 1. ovoga članka utvrđuje se u visini koja je isplaćivana u trenutku isteka utvrđenog prava na novčanu naknadu.

Članak 99.

Zahtjevi za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti koji su podneseni do dana stupanja na snagu ovoga Zakona, dovršit će se prema propisima koji su se primjenjivali do toga dana.

Članak 100.

(1) U vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju iz članka 46. stavka 2. točke 2. i članka 54. stavka 4. ovoga Zakona uračunava se vrijeme obveznog osiguranja ostvareno nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 153/13) za koje je uplaćen doprinos za zapošljavanje.

(2) U vrijeme obveznog osiguranja iz stavka 1. ovoga članka ne uračunava se vrijeme obveznog osiguranja ostvareno prije stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 153/13) za koje su uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja.

Članak 101.

(1) Ministar nadležan za rad donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona pravilnike iz članka 4. stavka 12., članka 11. stavka 3., članka 17. stavka 5., članka 20., članka 55. stavka 6., članka 67. stavka 2. i članka 79. stavka 6. ovoga Zakona.

(2) Ministar nadležan za rad donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona odluku iz članka 25. stavka 5. ovoga Zakona.

(3) Upravno vijeće Zavoda donijet će u roku od 90 dana od dana stupanja na snagu ovoga Zakona odluke iz članka 64. stavka 1., članka 64. stavka 3. točke 2., članka 64. stavka 4. i članka 70. ovoga Zakona.

(4) Do dana stupanja na snagu propisa iz stavaka 1., 2. i 3. ovoga članka, u dijelu u kojem nisu u suprotnosti s odredbama ovoga Zakona, primjenjivat će se:

- Pravilnik o aktivnom traženju posla i raspoloživosti za rad (Narodne novine, broj 52/17)
- Pravilnik o obavljanju djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem (Narodne novine, broj 52/17)
- Pravilnik o odgovarajućem smještaju (Narodne novine, broj 52/17)
- Pravilnik o evidencijama Hrvatskoga zavoda za zapošljavanje (Narodne novine, broj 52/17)
- Pravilnik o jednokratnoj novčanoj pomoći i naknadi putnih i selidbenih troškova (Narodne novine, broj 52/17)
 - Pravilnik o uvjetima i načinu isplate novčane naknade u jednokratnom iznosu (Narodne novine, broj 52/17)
 - Pravilnik o sadržaju i obliku ugovora o sezonskom radu u poljoprivredi i vrijednosnog kupona (Narodne novine, broj 64/12)
 - Odluka o visini troškova prijevoza, klase: 023-01/17-01/01, urbroja: 344-70/1-17-59 od 28. veljače 2017. godine
 - Odluka o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate doprinosa za zapošljavanje člana posade broda u međunarodnoj plovidbi (Narodne novine, broj 110/17)
 - Odluka o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate doprinosa za zapošljavanje osobe zaposlene u inozemstvu (Narodne novine, broj 110/17).

Članak 102.

Danom stupanja na snagu ovoga Zakona prestaje važiti Zakon o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 16/17).

Članak 103.

Ovaj Zakon objavit će se u Narodnim novinama, a stupa na snagu 1. siječnja 2019. godine.

OBRAZLOŽENJE

Uz članak 1.

Određuje predmet uređenja ovoga Zakona: tržište rada kroz posredovanje pri zapošljavanju, profesionalno usmjeravanje, obrazovanje u cilju povećanja zapošljivosti radne snage, osiguranje za slučaj nezaposlenosti, mjere aktivne politike zapošljavanja, ostale aktivnosti u cilju poticanja prostorne i profesionalne pokretljivosti radne snage, novog zapošljavanja i samozapošljavanja te ustroj, upravljanje i obavljanje djelatnosti Zavoda. Također, određuje da se odredbe ovoga Zakona ne primjenjuju na posredovanje pri zapošljavanju pomoraca.

Uz članak 2.

Navodi usklađivanje Zakona s Direktivom Vijeća 97/81/EZ od 15. prosinca 1997. o Okvirnom sporazumu o radu s nepunim radnim vremenom koji su sklopili UNICE, CEEP i ETUC (SL L 14/9, 20.01.1998.), Direktivom 2014/54/EU Europskog parlamenta i Vijeća od 16. travnja 2014. o mjerama za lakše ostvarivanje prava zajamčenih radnicima u kontekstu slobode kretanja radnika (SL L 128/8, 30.4.2014.) i Direktivom 2006/123/EZ Europskog parlamenta i Vijeća od 12. prosinca 2006. o uslugama na unutarnjem tržištu (SL L 376/36, 12.12.2006.)

Uz članak 3.

Uređuje da se djelatnosti iz članka 1. Zakona obavljaju za nezaposlene osobe i ostale tražitelje zaposlenja, poslodavce i druge osobe koje traže informacije i savjete o uvjetima i mogućnostima zapošljavanja i razvoja karijere.

Uz članak 4.

Uređuje da djelatnosti iz članka 1. Zakona pravne osobe mogu obavljati kao trgovačka društva, a fizičke osobe kao samostalnu djelatnost, da pravne i fizičke osobe koje obavljaju djelatnosti iz članka 1. Zakona mogu obavljati i djelatnosti istraživanja tržišta i ispitivanja javnog mnijenja, djelatnosti savjetovanja u vezi s upravljanjem te djelatnost ustupanja radnika korisnicima za privremeno obavljanje poslova prema posebnom propisu.

Za srednjoškolske ustanove uređuje se da mogu obavljati poslove posredovanja za povremeni rad svojih redovnih učenika u zemlji, a iznimno i za redovne učenike drugih srednjoškolskih ustanova sa sjedištem u istoj županiji, na temelju pisanog sporazuma koji su dužne dostaviti ministarstvu nadležnom za rad.

Također, propisuje obvezu pravnim i fizičkim osobama iz stavka 2. i srednjoškolskim ustanovama iz stavka 5. da se prije početka obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno poslova posredovanja za povremeni rad redovnih učenika upišu u odgovarajuću evidenciju ministarstva nadležnog za rad. Utvrđuje im se obveza da u pravnom prometu, u poslovnim ispravama, na svakom dopisu i oglasu navedu broj pod kojim su upisane u evidenciju ministarstva nadležnog za rad, kao i obveza dostave statističkih podataka o obavljanju djelatnosti ministarstvu nadležnom za rad.

Uz članak 5.

Propisuje dužnost pravnih i fizičkih osoba da djelatnost posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu obavljaju u suradnji s nadležnim tijelima pojedinih zemalja. Uređuje da su iste dužne izvijestiti osobe za koje posreduju o uvjetima života i rada, pravima i obvezama po osnovi rada i bitnim elementima zakonitosti rada i radnim uvjetima, kao i da su dužne snositi odgovornost prema osobama za koje su posredovali u inozemstvu za zakonitost njihovog zapošljavanja i rada sukladno zakonodavstvu zemlje u koju posreduju.

Također, propisuje da su dužne snositi i troškove prijevremenog povratka osobe za koju su posredovali, ukoliko je povratak uzrokovan nezakonitim zapošljavanjem ili radom, te da odgovaraju za štetu koju bi osoba mogla pretrpjeti zbog pogrešnih informacija o bitnim elementima uvjeta rada.

Uz članak 6.

Utvrđuje kategoriju osiguranika za slučaj nezaposlenosti: uz radnike u radnom odnosu obvezno su osigurane za slučaj nezaposlenosti i osobe koje obavljaju samostalnu djelatnost i po toj osnovi su obvezno osigurane prema propisima o mirovinskom osiguranju.

Uz članak 7.

Propisuje prava koja se ostvaruju na temelju ovoga Zakona: novčana naknada na temelju osiguranja za slučaj nezaposlenosti, mirovinsko osiguranje na temelju osiguranja za slučaj nezaposlenosti, novčana pomoć i naknada troškova prijevoza za vrijeme obrazovanja i osposobljavanja na radnom mjestu, jednokratna novčana pomoć i naknada putnih i selidbenih troškova, novčana pomoć osobe uključene na stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa i novčana pomoć osobe osigurane na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove.

Uz članak 8.

Utvrđuje da su državljani država članica Europske unije, Europskoga gospodarskog prostora i državljani Švicarske Konfederacije i članovi njihovih obitelji u pravima i dužnostima utvrđenim Zakonom izjednačeni s hrvatskim državljanima.

Uz članak 9.

Uređuje da evidenciju nezaposlenih osoba vodi Zavod na osnovi prijave nezaposlene osobe.

Uz članak 10.

Propisuje tko se smatra nezaposlenom osobom u smislu Zakona.

Uz članak 11.

Utvrđuje uvjete pod kojima se smatra da nezaposlena osoba aktivno traži posao i raspoloživa je za rad.

Uz članak 12.

Određuje da se nezaposlena osoba prijavljuje Zavodu prema mjestu prebivališta, odnosno boravišta.

Uz članak 13.

Uređuje da se Zavodu mogu, radi savjetovanja i informiranja s ciljem razvoja upravljanja karijerom i posredovanja, prijaviti i ostali tražitelji zaposlenja koji se ne smatraju nezaposlenim osobama iz članka 10. Zakona.

Uz članak 14.

Uređuje da se Zavodu može prijaviti tražitelj azila, azilant, stranac pod supsidijarnom zaštitom, odnosno privremenom zaštitom u Republici Hrvatskoj i članovi njegove obitelji te utvrđuje uvjete pod kojima se prestaju voditi u evidenciji nezaposlenih osoba Zavoda. Također, Zavodu se može prijaviti državljanin treće zemlje koji može raditi u Republici Hrvatskoj bez dozvole za boravak i rad, a koji ispunjava uvjete iz članka 10. Zakona.

Uz članak 15.

Uređuje mogućnost prijave Zavodu nezaposlene osobe stranca kojemu je prestao radni odnos u Republici Hrvatskoj bez njegove krivnje ili pristanka te kada se prestaje voditi u evidenciji nezaposlenih osoba Zavoda.

Uz članak 16.

Uređuje da Zavod podatke o nezaposlenim osobama i ostalim tražiteljima zaposlenja vodi na propisanim obrascima i u elektroničkom obliku.

Uz članak 17.

Propisuje uvjete pod kojima se nezaposlena osoba prestaje voditi u evidenciji nezaposlenih osoba.

Uz članak 18.

Propisuje uvjete pod kojima se ostali tražitelji zaposlenja prestaju voditi u evidenciji nezaposlenih osoba.

Uz članak 19.

Uređuje uvjete pod kojima se nezaposlena osoba može ponovno, nakon proteka određenog roka ili prestanka određenih okolnosti, voditi u evidenciji nezaposlenih osoba.

Uz članak 20.

Utvrđuje nadležnost za donošenje provedbenog propisa o načinu prijavljivanja i vođenju evidencije za nezaposlene osobe, ostale tražitelje zaposlenja i druge osobe koje koriste usluge Zavoda.

Uz članak 21.

Propisuje postupke koji se provode u pripremi za zapošljavanje.

Uz članak 22.

Utvrđuje postupke koje uključuje usluga profesionalnog usmjeravanja, a koja se pruža nezaposlenim osobama i tražiteljima zaposlenja te učenicima i studentima.

Uz članak 23.

Utvrđuje što podrazumijeva i uključuje razvoj vještina upravljanja karijerom.

Uz članak 24.

Propisuje utvrđivanje profesionalnog plana nezaposlene osobe radi pripreme za zapošljavanje i traženja posla te sporazuma za uključivanje na tržište rada ukoliko se osoba ne zaposli u roku od 12 mjeseci od dana prijave u evidenciju. Uređuje sadržaj plana i sporazuma u smislu popisa poslova i zanimanja koje nezaposlena osoba može obavljati, kao i svih aktivnosti koje će provoditi u suradnji sa Zavodom unutar utvrđenih rokova.

Uz članak 25.

Uređuje što obuhvaća obrazovanje za zapošljavanje, te koji su programi obrazovanja odraslih.

Uz članak 26.

Utvrđuje na koje postupke profesionalne rehabilitacije Zavod može uputiti nezaposlenu osobu s invaliditetom.

Uz članak 27.

Uređuje koje aktivnosti obuhvaća posredovanje pri zapošljavanju te što se smatra stručnim odabirom i profesionalnom selekcijom.

Uz članak 28.

Određuje da Zavod, u posredovanju pri zapošljavanju, djeluje nepristrano.

Uz članak 29.

Određuje da Zavod posredovanje pri zapošljavanju obavlja bez naknade, a da troškove nastale na temelju posebnih zahtjeva poslodavca i troškove posredovanja u inozemstvu Zavodu nadoknađuje poslodavac.

Uz članak 30.

Propisuje kako Zavod obavlja poslove posredovanja pri zapošljavanju.

Uz članak 31.

Uređuje kako Zavod obavlja poslove posredovanja pri zapošljavanju u inozemstvu.

Uz članak 32.

Propisuje način dostave potrebe za radnikom Zavodu.

Uz članak 33.

Propisuje rok u kojemu je Zavod, povodom iskazane potrebe za radnikom, dužan izvijestiti poslodavca o mjerama koje Zavod može poduzeti ili poduzima radi traženja potrebnih radnika.

Uz članak 34.

Propisuje da Vlada Republike Hrvatske donosi strateške planove i programe koji obuhvaćaju mjere aktivne politike zapošljavanja iz nadležnosti Zavoda.

Uz članak 35.

Uređuje da se mjere aktivne politike zapošljavanja provode na temelju programa koje donosi Zavod te propisuje što isti obuhvaćaju.

Uz članak 36.

Uređuje da Upravno vijeće Zavoda godišnje donosi mjere aktivne politike zapošljavanja koje provodi Zavod, te da se posebni uvjeti i način korištenja sredstava uređuju ugovorom između Zavoda i korisnika sredstva.

Ujedno se propisuje da dodjeljivanje potpora za zapošljavanje i obrazovanje u okviru mjera aktivne politike zapošljavanja nije upravna stvar sukladno Zakonu o općem upravnom postupku.

Uz članak 37.

Propisuje da je stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa mjera aktivne politike zapošljavanja, kao i uvjeti koje mora ispunjavati nezaposlena osoba koja se uključuje u navedenu mjeru.

Uz članak 38.

Određuje trajanje ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa na način da se isti može sklopiti u trajanju do 12 odnosno 24 mjeseca ovisno o razini obrazovanja nezaposlene osobe.

Propisuje da poslodavac nema obvezu obračuna i uplate doprinosa za zdravstveno osiguranje, ako je ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa sklopljen s nezaposlenom osobom koja nema evidentiran staž u mirovinskom osiguranju, niti je staž mirovinskog osiguranja ostvarila kod inozemnog nositelja osiguranja.

Uređuje dužnost poslodavca da obračuna i uplati poreze i doprinose za obvezna osiguranja prema posebnim propisima, ako osobi koja se stručno osposobljava isplati primitak podložan obvezi poreza na dohodak.

Uz članak 39.

Određuje da poslodavac može sklopiti ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa samo pod uvjetom da mu Zavod odobri korištenje navedene mjere.

Određuje da se na nezaposlenu osobu koja odbije sklopiti ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa ne primjenjuju odredbe Zakona o prestanku vođenja u evidenciji nezaposlenih, o obustavi ili prestanku prava za vrijeme nezaposlenosti.

Uz članak 40.

Radi odgovarajuće zaštite prava osoba kojima se omogućava stručno osposobljavanje, propisuje se da ugovor o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa mora biti sklopljen u pisanom obliku. Istom odredbom se propisuje da se na osobu koja sklopi takav ugovor, na odgovarajući način primjenjuju propisi koji uređuju zaštitu zdravlja i sigurnost na radu kao i opći propis koji uređuje radne odnose, osim odredbi o sklapanju ugovora o radu, plaći i naknadi plaće, te prestanku ugovora o radu.

Ujedno se uređuje mogućnost prekovremenog rada navedene kategorije osoba samo uz njihov dobrovoljni pristanak na takav rad.

Propisuje se zabrana noćnog rada te rada nedjeljom, blagdanom i drugim neradnim danima za osobu koja se stručno osposobljava.

Uz članak 41.

Propisuje se pravo na novčanu pomoć i naknadu troška polaganja stručnog ili majstorskog ispita za osobu uključenu u stručno osposobljavanje za rad bez zasnivanja radnog odnosa. Ujedno propisuje se rok u kojem se podnosi zahtjev za novčanu pomoć i naknadu troška polaganja stručnog ili majstorskog ispita te određuje tijelo nadležno za odlučivanje o zahtjevu.

Uz članak 42.

Određuju se razlozi prestanka prava na novčanu pomoć i naknadu troška polaganja stručnog ili majstorskog ispita.

Uz članak 43.

Propisuje definiciju osobe osigurane na produženo mirovinsko osiguranje na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove (stalni sezonac).

Uređuje se pravo na novčanu pomoć stalnog sezonca pod uvjetom da Zavod poslodavcu odobri i sufinancira troškove produženog mirovinskoga osiguranja sukladno uvjetima i načinu korištenja mjera aktivne politike u zapošljavanju. Ujedno propisuje se rok u kojem se podnosi zahtjev za novčanu pomoć te određuje tijelo nadležno za odlučivanje o zahtjevu.

Određuje se da se vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju ostvareno na temelju ugovora o radu na određeno vrijeme za stalne sezonske poslove za koje

je stalni sezonac ostvario pravo na novčanu pomoć ne uračunava u vrijeme provedeno na radu za ostvarivanje prava na novčanu naknadu za vrijeme nezaposlenosti.

Uz članak 44.

Određuje se osnovica za utvrđivanje novčane pomoći te najviši i najniži iznos novčane pomoći za stalnog sezonca.

Uz članak 45.

Propisuju se razlozi zbog kojih prestaje pravo na novčanu pomoć stalnom sezoncu, odnosno razlog obustave novčane pomoći.

Uz članak 46.

Propisuje uvjet da nezaposlena osoba, koja u trenutku prestanka radnog odnosa odnosno prestanka samostalne djelatnosti ima najmanje devet mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca, stječe pravo na novčanu naknadu. Također propisuje što se smatra vremenom provedenim na radu te način utvrđivanja prestanka obavljanja samostalne djelatnosti.

Uz članak 47.

Propisuje rokove za podnošenje zahtjeva za novčanu naknadu.

Uz članak 48.

Propisuje slučajeve u kojima nezaposlena osoba, s obzirom na razlog prestanka radnog odnosa, ne može ostvariti pravo na novčanu naknadu.

Uz članak 49.

Propisuje iznimke pod kojima nezaposlena osoba kojoj je radni odnos prestao sporazumom ima pravo na novčanu naknadu.

Uz članak 50.

Propisuje opravdane razloge pod kojima nezaposlena osoba, koja je prestala obavljati samostalnu djelatnost, ima pravo na novčanu naknadu, a to su: insolventnost, odnosno nelikvidnost, zaključenje stečajnog postupka, poslovanje s gubitkom, gubitak poslovnog prostora, gubitak povlastice odnosno dozvole za obavljanje djelatnosti, bolest osobe, gubitak poslovnog partnera, ozbiljna šteta na imovini, prirodna katastrofa i katastrofa uzrokovana višom silom te drugi razlozi za koje osoba dokaže da su opravdani. Također, propisani su i dokazi na temelju kojih će se dokazati navedeni opravdani razlozi.

Uz članak 51.

Uređuje da osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade, za osobu kojoj je prestao radni odnos, čini prosjek bruto plaće ostvaren u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku radnog odnosa, odnosno službe, kao i da osnovicu, za osobu koja je prestala obavljati samostalnu djelatnost, čini prosjek osnovice na koju su obračunati i uplaćeni doprinosi za obvezna osiguranja utvrđene posebnim propisom, u tromjesečnom razdoblju koje je prethodilo prestanku obavljanja samostalne djelatnosti.

Ako se visina novčane naknade ne može utvrditi na navedeni način, novčana naknada utvrđuje se u visini minimalne plaće uređene posebnim propisom.

Uz članak 52.

Uređuje visinu novčane naknade u postotnim iznosima osnovice te propisuje da nezaposlena osoba koja je stekla pravo na invalidsku mirovinu zbog profesionalne nesposobnosti za rad,

kao i osoba koja je ostvarila naknadu po posebnim propisima, ima pravo na razliku do utvrđene visine novčane naknade.

Uz članak 53.

Uređuje najviši i najniži iznos novčane naknade.

Uz članak 54.

Propisuje duljinu trajanja novčane naknade, ovisno o vremenu provedenom na radu. Također, propisuje koje vrijeme provedeno na radu se uračunava pri utvrđivanju trajanja prava na novčanu naknadu.

Uz članak 55.

Propisuje mogućnost isplate novčane naknade u jednokratnom iznosu te uvjete pod kojima nezaposlena osoba, kojoj je ista isplaćena, može ponovno steći pravo na novčanu naknadu.

Uz članak 56.

Propisuje od kojeg dana nezaposlenoj osobi pripada novčana naknada.

Uz članak 57.

Uređuje uvjete pod kojima se isplata novčane naknade obustavlja te uvjet kada se ista nastavlja isplaćivati.

Uz članak 58.

Uređuje uvjete pod kojima prestaje pravo na novčanu naknadu.

Uz članak 59.

Uređuje da nezaposlena osoba može ponovno steći pravo na novčanu naknadu ako nakon prestanka prava na novčanu naknadu ispuní uvjet od devet mjeseci rada u posljednja 24 mjeseca te propisuje uvjete pod kojima se nezaposlenoj osobi može nastaviti isplaćivati novčana naknada.

Uz članak 60.

Propisuje uvjete pod kojima nezaposlena osoba može steći pravo na mirovinsko osiguranje.

Uz članak 61.

Propisuje rok za podnošenje zahtjeva za mirovinsko osiguranje.

Uz članak 62.

Propisuje uvjete pod kojima nezaposlenoj osobi prestaje pravo na mirovinsko osiguranje.

Uz članak 63.

Uređuje da invalidi rada kojima je priznato pravo na profesionalnu rehabilitaciju po osnovi mirovinskog osiguranja, ostvaruju pravo na naknadu plaće po propisima o mirovinskom osiguranju, a da se razdoblja koja je nezaposlena osoba kao invalid rada provela koristeći se pravom na profesionalnu rehabilitaciju, uračunavaju u vrijeme provedeno na radu za utvrđivanje trajanja prava na novčanu naknadu.

Uz članak 64.

Uređuje da nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na obrazovanje ima u tijeku trajanja toga obrazovanja pravo na novčanu pomoć u dnevnom iznosu kojeg utvrđuje Upravno vijeće

Zavoda odlukom i naknadu troškova prijevoza za dane provedene na obrazovanju. Nezaposlena osoba koju je Zavod uputio na osposobljavanje na radno mjesto kod poslodavca ima pravo na novčanu pomoć u visini minimalne plaće umanjene za doprinose za obvezna osiguranja za dane provedene na osposobljavanju, kao i na naknadu troškova prijevoza.

Uz članak 65.

Utvrdjuje razloge zbog kojih se obustavlja isplata novčane pomoći za vrijeme obrazovanja, kao i uvjete pod kojima se isplata nastavlja.

Uz članak 66.

Utvrdjuje razloge zbog kojih prestaje pravo na novčanu pomoć za vrijeme obrazovanja odnosno osposobljavanja na radnom mjestu.

Uz članak 67.

Propisuje pravo nezaposlene osobe kojoj Zavod nije u mogućnosti osigurati zaposlenje u mjestu prebivališta ili boravišta, a koja sama ili posredovanjem Zavoda nađe zaposlenje u drugom mjestu, na jednokratnu novčanu pomoć, kao i na naknadu putnih ili selidbenih troškova za sebe, bračnog druga odnosno izvanbračnog druga ili životnog partnera i djecu, od mjesta prebivališta do mjesta zaposlenja.

Uz članak 68.

Uređuje da hrvatski državljanin koji je bio zaposlen u inozemstvu ostvaruje pravo na novčanu naknadu u skladu s odredbama međunarodnog ugovora. Ako Republika Hrvatska nema zaključen međunarodni ugovor s državom u kojoj je hrvatski državljanin radio, isti može ostvariti novčanu naknadu pod uvjetom da je plaćao Zavodu poseban doprinos za zapošljavanje u trajanju od najmanje devet mjeseci u posljednja 24 mjeseca prije prestanka zaposlenja. Propisuje i osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade.

Uz članak 69.

Propisuje uvjete pod kojima član posade broda u međunarodnoj plovidbi može ostvariti pravo na novčanu naknadu, kao i osnovicu za utvrđivanje visine novčane naknade.

Uz članak 70.

Propisuje da Upravno vijeće Zavoda odlučuje o načinu sklapanja ugovora sa Zavodom o stjecanju statusa osiguranika i preuzimanju obveze uplate doprinosa za zapošljavanje.

Uz članak 71.

Propisuje da prava za vrijeme nezaposlenosti nezaposlena osoba ostvaruje u Zavodu.

Uz članak 72.

Uređuje da se postupak za ostvarivanje prava utvrđenih Zakonom pokreće na zahtjev nezaposlene osobe te da u prvom stupnju o zahtjevu odlučuje regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda, a u drugom stupnju središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

Uz članak 73.

Uređuje da postupak za prestanak vođenja u evidenciji nezaposlenih osoba pokreće po službenoj dužnosti regionalna odnosno područna ustrojstvena jedinica Zavoda te da u drugom stupnju odlučuje središnja ustrojstvena jedinica Zavoda.

Uz članak 74.

Utvrđuje rok u kojem je nezaposlena osoba, koja ostvaruje prava propisana Zakonom, dužna o okolnostima koje utječu na promjenu ili prestanaka prava obavijestiti Zavod.

Uz članak 75.

Propisuje slučajeve u kojima je nezaposlena osoba dužna vratiti nepripadno isplaćena sredstva i da se visina nepripadno isplaćenih sredstava stečenih bez osnove utvrđuje rješenjem po službenoj dužnosti.

Uz članak 76.

Uređuje institut zastare u odnosu na utvrđivanje nepripadno isplaćenih sredstava i njihovog povrata.

Uz članak 77.

Uređuje slučajeve u kojima se zastara prekida.

Uz članak 78.

Određuje definiciju privremenih, odnosno povremenih poslova u poljoprivredi, poslodavca koji može zapošljavati na privremenim, odnosno povremenim poslovima u poljoprivredi te sezonskog radnika u poljoprivredi.

Uz članak 79.

Uređuje sadržaj ugovora o sezonskom radu za obavljanje privremenih odnosno povremenih sezonskih poslova u poljoprivredi, kao ugovor radnoga prava koji se sklapa između poslodavca i sezonskog radnika u poljoprivredi, za svaki radni dan i to predajom vrijednosnog kupona od strane poslodavca i prihvatom vrijednosnog kupona, te njegovim evidentiranjem na propisanom obrascu ugovora od strane sezonskog radnika u poljoprivredi.

Ovom se odredbom utvrđuje obveza ministra nadležnog za rad, da uz suglasnost ministra nadležnog za financije, za svaku sljedeću kalendarsku godinu, a najkasnije do 31. prosinca tekuće godine, odlukom propiše najniži dnevni iznos plaće.

Također se propisuje najduže trajanje sezonskog rada u poljoprivredi od najduže devedeset dana tijekom kalendarske godine, ali taj rad ne mora biti u neprekinutom trajanju, a poslodavcu se ujedno zabranjuje sklopiti ugovor o sezonskom radu za obavljanje povremenih odnosno privremenih poslova u poljoprivredi s osobom izuzetom člankom 76. stavkom 6. Zakona, s maloljetnikom, te osobom koja koristi roditeljska prava po posebnom propisu.

Uz članak 80.

Utvrđuje da se na sezonskog radnika, na odgovarajući način primjenjuju propisi koji uređuju zaštitu zdravlja i sigurnost na radu, a na zaštitu njegovih prava na odgovarajući se način primjenjuje opći propis o radu, te se propisuje da se na sezonskog radnika u poljoprivredi, ne primjenjuju odredbe Zakona o prestanku vođenja nezaposlene osobe u evidenciji nezaposlenih, o obustavi ili prestanku prava za vrijeme nezaposlenosti, kao niti propisi koji uređuju prestanak isplate mirovine.

Određuje se tko su članovi obitelji poslodavca fizičke osobe koji mogu pomagati u obavljanju privremenih, odnosno povremenih poslova u poljoprivredi, bez obveze sklapanja ugovora o sezonskom radu.

Propisuju se uvjeti pod kojima susjedi i prijatelji mogu pomagati u obavljanju privremenih, odnosno povremenih poslova u poljoprivredi, bez obveze sklapanja ugovora o sezonskom radu.

Uz članak 81.

Utvrđuje se dužnost radnika da istekom razdoblja sezonskog rada, a najkasnije na kraju kalendarske godine, dostavi podatke o sezonskom radu radi ostvarivanja staža osiguranja provedenog na sezonskim poslovima, koje evidentira tijelo nadležno za provedbu mirovinskog osiguranja.

Nadalje se propisuje da tijelo nadležno za provedbu mirovinskog osiguranja, radi evidentiranja uplata na osobne račune osiguranika drugog mirovinskog stupa, podatke o utvrđenim osiguranicima, sukladno posebnom propisu o zaštiti osobnih podataka, dostavlja tijelu nadležnom za vođenje registra osiguranika drugog mirovinskog stupa.

Uz članak 82.

Propisuje da je Zavod javna ustanova u vlasništvu Republike Hrvatske, na koju se primjenjuju propisi o ustanovama.

Uz članak 83.

Propisuje poslove koje Zavod obavlja na temelju javne ovlasti.

Uz članak 84.

Utvrđuje sjedište, način osnivanja i ustroja jedinstvene stručne službe Zavoda.

Uz članak 85.

Propisuje način donošenja i sadržaj Statuta Zavoda.

Uz članak 86.

Propisuje da Zavodom upravlja Upravno vijeće, sastav Upravnog vijeća, način izbora predsjednika, način donošenja odluka te da se djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti Upravnog vijeća utvrđuju Statutom Zavoda.

Uz članak 87.

Propisuje da Zavod ima ravnatelja te način njegovog imenovanja. Ujedno propisuje da se djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti ravnatelja utvrđuju Statutom Zavoda.

Uz članak 88.

Propisuje da Zavod ima zamjenika ravnatelja te da se djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti zamjenika ravnatelja utvrđuju Statutom Zavoda.

Uz članak 89.

Propisuje da Zavod ima jednog ili više pomoćnika ravnatelja te da se broj pomoćnika ravnatelja, djelokrug rada, ovlasti i odgovornosti pomoćnika ravnatelja utvrđuju Statutom Zavoda.

Uz članak 90.

Uređuje da se sredstva za financiranje poslovanja Zavoda osiguravaju u državnom proračunu i iz drugih izvora.

Uz članak 91.

Propisuje da upravni nadzor nad Zavodom provodi ministarstvo nadležno za rad, kao i obvezu Zavoda da najmanje jedanput godišnje podnosi izvješće o svom radu ministarstvu nadležnom za rad.

Uz članak 92.

Propisuje inspekcijski nadzor nad zakonitošću obavljanja poslova u svezi sa zapošljavanjem i posredovanjem za povremeni rad redovnih učenika.

Uz članak 93.

Uređuje da će Zavod na zahtjev tijela državne i javne uprave te javnih ustanova osigurati dostupnost podataka o nezaposlenim osobama koje vodi u svojoj evidenciji, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka. Također, uređuje da će na zahtjev Zavoda, a u svrhu obavljanja njegove registrirane djelatnosti, tijela državne i javne uprave te javne ustanove osigurati dostupnost podataka o osobama koje vode u svojim evidencijama, poštujući propise o zaštiti osobnih podataka.

Uz članak 94.

Propisuje novčane kazne za prekršaje fizičke i pravne osobe te odgovorne osobe u pravnoj osobi glede obavljanja djelatnosti u svezi sa zapošljavanjem odnosno posredovanja za povremeni rad redovnih učenika.

Uz članak 95.

Propisuje novčane kazne za prekršaje poslodavca i odgovornu osobu poslodavca glede prijave potrebe za radnikom.

Uz članak 96.

Propisuje novčane kazne za prekršaje poslodavca pravne osobe, te poslodavca fizičke osobe i odgovorne osobe pravne osobe vezano uz obveze koje proizlaze iz sklopljenog ugovora o stručnom osposobljavanju za rad bez zasnivanja radnog odnosa te zapošljavanja na privremenim odnosno povremenim sezonskim poslovima u poljoprivredi.

Uz članak 97.

Propisuje prijelaznu odredbu kojom se korisnicima prava za vrijeme nezaposlenosti koji su do dana stupanja na snagu Zakona ta prava ostvarili prema propisima o zapošljavanju koji su se primjenjivali do toga dana, osiguravaju ta prava i nakon toga dana u istom opsegu do njihovog prestanka.

Uz članak 98.

Propisuje iznimku od članka 97. Zakona, odnosno uvjete pod kojima će nezaposlena osoba (žena), koja je ostvarila pravo na novčanu naknadu do zaposlenja ili nastupa neke od okolnosti propisane Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 80/08) ostvariti pravo na produženje novčane naknade do ispunjenja uvjeta godina starosti za stjecanje prava na starosnu mirovinu, odnosno prijevremenu starosnu mirovinu, kao i rokove za podnošenje zahtjeva za produženje novčane naknade.

Uz članak 99.

Propisuje prijelaznu odredbu prema kojoj će se zahtjevi za ostvarivanje prava za vrijeme nezaposlenosti, podnijeti do dana stupanja na snagu Zakona, dovršiti prema propisima koji su se primjenjivali do toga dana.

Uz članak 100.

Propisuje da se u vrijeme obveznog osiguranja po propisima o mirovinskom osiguranju za osobe koje su prestale obavljati samostalnu djelatnost uračunava samo vrijeme obveznog

osiguranja nakon stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakonom o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 153/13) za koje su uplaćeni doprinosi za obvezan osiguranja.

Uz članak 101.

Propisuje prijelaznu odredbu prema kojoj provedbeni propisi doneseni na temelju Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 16/17) ostaju na snazi do stupanja na snagu provedbenih propisa ovoga Zakona, te rokove i nadležnost za donošenje novih provedbenih propisa na temelju ovlasti iz ovoga Zakona.

Uz članak 102.

Propisuje prestanak važenja Zakona o posredovanju pri zapošljavanju i pravima za vrijeme nezaposlenosti (Narodne novine, broj 16/17).

Uz članak 103.

Propisuje stupanje na snagu Zakona.